

pena

- jajca van
stepén!

VESTNIKOV
MESEČNIK
četrtek,
25. novembra,
1999,
56. številka

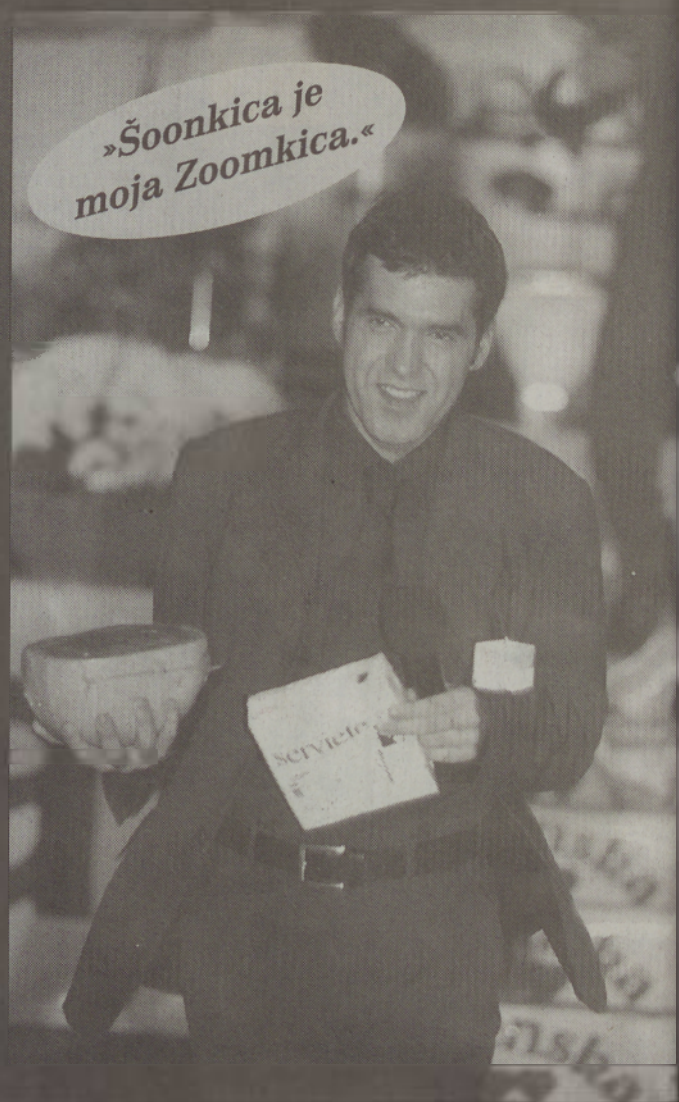
Foto: rafija: N. Juhnov, R. J. Kováč

Na naslovnici noveletnega Pena (30. 12.) ne bo župana z jajci, jajca pa gotovo bodo!

Eeeeeeeeeeeeeee, daaaaaaaaj,
nehi nooooooooooo.

PEN SE

»Šoonkica je
moja Zoomkica.«

Radolfi, ti živiš,
kako živiš?

Med Slovenijo in Hrvaško se obeta novo sodelovanje na gospodarskem področju. Alfi Nipič in Davor Radolfi bosta ustanovila mešano podjetje, ki bo skrbelo za implementacijo podalpskih poskočnic v okolju Lijepe naše. Radolfi se že uči besedila »Slovenija, odkod lepote tvoje«. Zaradi lažjega prilagajanja bo prva izvedba v latino ritmu.

Sramežljivo je povsila glavo »dečva« (Desa Muck) iz Ljubljane, ko je skupaj z rumeno cvetličico dobila ženitno ponudbo številka 48. Geza ji je ponujal 10 hektarjev zemlje, vinograd (šmarnico), dvajset glav živine, dnevni obrok bograča in odojka, ona pa je raje ostala zvesta svojim trdnim načelom ter nedolžni kreposti.

PEN SE ZEZA

Primer tipične totalne preobrazbe »Totega Štajerca« v »Ljubljansko Žabo«. Razlaga strokovnjakov pravi: »Oseba z imenom Mario Galunič je iz Prekmurja proti Ljubljani odšla s primerkom šunke in dobro mero ozimnice. Na visoko omiko opazovane osebe kaže dejstvo, da je s sabo vzela tudi papirnate prtičke domačega proizvajalca.«

Vej se pa geni nikan inan!

DOKLEŽOVJE

X. Y. oštel stoječega policista

Ločimo tri vrste policistov: ležeče, stoječe in navadne policiste. Prvi so v horizontalni in jih najdete na kritičnih mestih v mestih, drugi so tudi neživi in so v vertikalni, tretje pa srečujete vsak dan in se vozijo v modro-belih avtomobilih (lahko tudi v čisto modrih). V Dokležovju imajo enega neživega, vertikalno stoječega, ki je ondan spravl ob živce vaščana X.Y. (želi ostati anonimen in ga lahko opazujete na fotografiji). Spor se je končal, ko je jezni gospod »bicikel« zapeljal pred bližnjo gostilno, sam pa je kar vstopil - da bi o neprijetnem dogodku obvestil vaško javnost ter se vsaj malo potolažil. In se je!

foto: ISUS

Štefan D. se je popraskal po glavi

Dogajalo se je pri zunanjem omizju (ko so temperature še dopuščale) pri gostinskem lokalu v Lendavi. Na prvi pogled prijetno razporeženje, ki pa razkriva kar nekaj dilem, ki prevevajo udeležene. Upokojenec JOŽE BRATUŠ je vznemirjen vstal, podjetnik JOŽE BANFI se je skupaj s termalcem ALBERTOM GIORGIUTTIJEM zazrl v nasprotno smer, še najhuje pa je s tajnikom Pomurske turistične zveze ŠTEFANOM DRAVCEM, ki se je zaskrbljeno prijel za glavo? Menda zaradi kadrovskih in drugih težav pri ustanavljanju LTO. JOG

Le kaj je to, LTO?

ZVEZANCI

Pamet se mi zmejša,
kak me nouga boli!

Združeni smo močnejši

Zato se družite, četudi v fizičnem smislu ne bo najbolj prijetno, kot ni prijetno fantom, ki prihajajo (kolikor morejo) iz Varoša, uradno iz Turnišča. Legenda o traji pravi, da so jih zvezale njihove najdražje, ko neke noči ne prvega, ne drugega, ne tretjega ni bilo na pregled. Ko so navsezgodaj skrušeni, seksani in utrujeni le prišli na domači prag, sta jih namesto prijazne besede, sočustvovanja in tople postelje pričakala trk pogled in debela vrh. Sledil je naporen kazenski pohod. Kje in kako se je končal, vam lahko pove vodilna skupina nesrečnikov, sicer občinski kulturnoturistični animator, Bojan Sobočan.

ZEZA

Andrej, kje je Martinov lulček?

Andrej Šifrer bo po nastopu na koncertu Zaigrājmo in zapojmo po domače pustil pevsko kariero in se preselil na novo delovno mesto v Gardalandu, kjer bo preizkuševalec svetlobnih efektov. Med malico bo igral tudi vlogo velikega palčka. Prvi pokrovitelj bo slovensko elektrogospodarstvo.

Iz najbolj obveščenih virov se je izvedelo, da bosta Helena Blagne in Geza Farkaš opravila posebne vaje za šobljenje ustnic in za poglede, namenjene občinstvu. Po opravljenih vajah bo morda sledila izdaja zgoščenke z naslovom »Pet poljubčkov«. Za nadzor medsebojnih odnosov bo skrbel varnostnik v ospredju slike.

PEN SE ZEZA

RADGONSKE FRIZERKE POMETLE S KONKURENCO

Ko te šiša?

I. Darja, II. Klaudija, III. Margareta

Zalaegerszeg na Madžarskem je bil prizorišče hudega boja. Ne na fronti, ampak v frizerskih salonih. Ampak močna mednarodna konkurenca je le strmeala nad stvaritvami treh mladih Radgončank - DARJA POTOČNIK je ustvarila naj... dnevno, večerno in progresivno (to je taka, ki ni regresivna) pričesko ter tako postala absolutna zmagovalka. Le malo sta zaostajali KLAUDIJA VAJS, ki je bila druga za moško dnevno frizuro s striženjem in za večerno pričesko. MARGARETA PRELEC je bila enkrat druga in tretja. In v katerem salonu ta hip na zidovih največ priznanj? Pri gospe MAJDI VIDOVIČ v GORNJI RADGONI, ki trdi, da so vaše glave modne, če so linije svobodne in mehke, pri damah pa je znova na pohodu stara dobra (za moško pomanjevanje tudi draga) trajna

TEKAL

Slovenija, zemlja mog sna!

Dvojezično Vargovo grozdje

ČUDEŽI

Vinske trte sad pravzaprav ne govori, ampak verjetno ni naključje, da so grozdi, zrastle prav v dobrovniških gorah, kjer složno bivajo Madžari in Slovenci. Evgen Varga, šef dobrovniške pošte in prvi mož tamkajšnjega vinogradniškega društva, je bil začuden, saj letos ni dodajal ne odzemačar, kar ni že utečeno, pa vendar je prvič obral dvobarvno grozdje. Na enem večernih pomartinovskih sestankov občinskih veljakov pa naj odločijo, katera barva je madžarska in katera slovenska!

FRBO

Bomo odslej piros (rdeči) ali beli (fehér)?

ŠKANDALI

Enolog in novinarka odpeljala predsedniški avto

Kar se je ondan zgodilo pri soboškem gradu (znotraj obzidja je bil prav takrat na obisku predsednik dežele MILAN KUČAN), se lahko samo v resničnih demokracijah. Tam namreč vsak počne, kar želi in se mu nič ne zgodi (vsaka podobnost z anarhijo je naključna). Pa sta jo primahala mimo človek z vrečko ERNEST NOVAK in madamme s

papirji VIDA TOŠ. Prvega poznate kot strokovnjaka za vino (november je zanj najnapornejši mesec v letu), druga pa se peča s sedmosilaštvom. Meni nič tebi nič sta se v hipu odločila, stopila najprej PRED (na sliki), nato pa še V predsedniški avto in odbrzela snemat radijsko reportažo o vretju mošta (ni potrebno ugibati, da je bil dogodek pred martinovim). Reportaža je uspela, predsednik pa se je vrnil v belo Ljubljano s helikopterjem. Foto: OVŠA

Helena, saj niso koleginske. Ali pa?

Dva novčiča ...

Glasbenemu uredniku radija Ognjišče Ivanu Hudniku so že vnaprej oproščene vse grešne misli. Zaradi narave delovnega mesta menda. Tega se zaveda tudi pevka Ptujskih 5, ki mu je sicer namenila nekaj minut pogovora, to pa je bilo tudi vse. Dekle že ve, zakaj je vredno veliko več kakor dva novčiča.

KOMPEN TAR

Uradno naj bi bile naslednje volitve v slovenski parlament čez približno eno leto. Ravno v teh dneh slovenske politične stranke zelo jasno kažejo, da počasi končujejo mandat in da bo v naslednjih dvanajstih mesecih pred njimi ena sama naloga: prepričati volivce, da so konkurenčne stranke zanič in da je njihova najboljša.

Metode so sila različne: Ljudska stranka in Krščanski demokrati se poročajo, pa jim iz različnih razlogov reči ne gredo povsem gladko. Konfliktov med mladoporocencema je nekaj. Najprej hočeta Podobnika pri delitvi oblasti v novi stranki izhajati iz razmerja sil, doseženega na zadnjih volitvah, kar bi približno pomenilo, da glas SLS pomeni dvakrat več kot oni od SKD.

To največjemu poražencu prejšnjih volitev Lojzetu Peterletu nikakor ne gre v račun, še zlasti, ker sta mostograditelja po drugi strani močno obremenjena z domačnim finančnim poslovanjem in številnimi aferami, povezanimi s tem. Ankete javnega mnenja tudi kažejo na drastičen padec priljubljenosti vladne Ljudske stranke in ji na ta način jemljejo močan pogajalski argument.

Tako stranki dosegata stanje, v katerem vstopata namesto močnejši v nove volitve, vsaj zaenkrat, bistveno šibkejši, še posebno, če bo parlament vendarle zmogel uzakoniti spremembe volilnega sistema in bomo volili po večinskem dvokrožnem sistemu.

Komaj čakam volitve

Od tega največ pričakuje Janez Janša s svojimi socialdemokrati. Zanj se bojim, da je v zadnjem času tudi izračunal, da so Kučanovi liberalni demokrati izgubili premalo priljubljenosti, da bi se sam zavihtel na mandatarski položaj, zato je zadnja konferenca njegove stranke, še zlasti pa njegov castrovski govor izzvenel kot eden najhujših napadov, kar si jih je JJ privoščil, odkar deluje v slovenski politiki. Vse kaže, da najbolj karizmatičnega politika desnice ni izučilo, da agresivnost v slovenski politiki ne zmaguje. Bomo videli.

Tudi v LDS niso povsem mirni, saj se nekateri njihovi vlečni konji v zadnjem času izmikajo. Dr. Slavko Gaber denimo, ki se je odpovedal šolskemu ministrstvu, je bil takrat označevan kot prihodnji vodja njihovega volilnega štaba, zdaj pa o tem noče niti slišati. Tako volilne aktivnosti ostajajo domena generalnega sekretarja stranke Golobiča, kar je doslej vedno dajalo rezultat.

Pahorjevi levi socialdemokrati počasi izbirajo svojih 88 kandidatov in obljublajo svežino v volilnem boju. Svežino bi lahko prinesla temeljita pomladitev, doslej pa še nismo mogli izvedeti, ali jim je ta pri kandidatih tudi res uspela.

Ali imata Desus in Jelinčičeva nacionalna stranka še kakšne možnosti, če bomo volili po novem sistemu, je veliko vprašanje, enako tudi, kdo od odpadnikov na prejšnjih volitvah, Peršak, Biziljeva, Lap in Poljšak, morda znameniti Vitomir Gros, se na novih lahko na novo zrine.

Kar se Pomurcev tiče: ne glede na stranke, v katere spadajo naši sedanji poslanci, med ljudstvom prevladuje mnenje, da so preveč poslušni. Bomo zmogli na novo voliti bolj pokončne. Če da, komaj čakam volitve.

MARJAN DORA

Smo čisto navadna in slovenska družina

Helene in Janez Erjavec sta dokaj znana zakonca, predvsem zaradi Janeza, direktorja ene uspešnejših firm v pokrajini ob Muri: Radgonskega sejma. Ko sem se pripravljala na predstavitev družine Erjavec, sem premišljeval, kateri naj bi bili tisti pomembni poudarki in kako čim bolj neposredno prenesti misli in besede obeh v časopisno obliko. Potem pa je pogovor kar stekel. Bilo je spontano in vprašanja, ki sem jih že prej oblikovala, so skorajda ostala neizrečena. Že takoj na začetku sta me namreč oba presenetila z mislijo, da se pravzaprav ne počutita kot zakonca, o katerih eden od partnerjev ni iz Slovenije - Helene Erjavec je namreč rojena v Švici, vendar že dvajset let živi v Sloveniji.

Gospa Helene Erjavec, torej se ne počutite več kot Švicarka?

HELENE ERJAVEC: Res je, ne bi želela poudarjati, da nisem Slovenka, saj sem se v minulih dvajsetih letih že udomačila in se počutim, razmišljam in živim kot Slovenka. Dejansko sem najpomembnejša leta najinega življenja preživela v Sloveniji - od rojstva otrok, čas njenega šolanja, prilagajanje temu življenju in vse drugo.

Ste kdaj zavrteli film svojega življenja nazaj in razmišljali o tej odločitvi, da se preselite v Slovenijo in se tu za stalno naselite? Ste kdaj obžalovali to odločitev?

HELENE: Ne, te odločitve nikoli nisem obžalovala, vsekakor pa je bilo začetno obdobje nekoliko težje, predvsem dokler se nisem naučila slovenščine.

stavljal življenje tudi zunaj Švice. Že kot otrok sem sanjala o tem, da bom potovala, čeprav so bile te sanje v drugi smeri, recimo Francija, Italija ali druge države, ampak na koncu me je zaneslo v Slovenijo. Najtežje od vsega je ločitev od družine. In nikoli mi ni bilo žal, da sem se tako odločila.

Se spomnite prvih let življenja v Sloveniji? Kako vas je sprejela okolica?

HELENE: Meni je bilo zelo lepo, ker so me sprejeli prijazno in gostoljubno. Vsi, s katerimi sem prišla v stik, so se potrudili in mi skušali pomagati po najboljših močeh. Tudi glede jezika. Vsak je našel način za komuniciranje z menoj.

Ste skušali prenesti v svoj dom v Lenartu kaj švicarskega?

HELENE: Niti ne, saj se imamo za normalno ev-

Ko je zbrana vsa družina.

JANEZ ERJAVEC: Bistvo je verjetno v tem, da se v življenju moraš nekoč odločiti za pot, po kateri boš hodil. V nekem določenem trenutku se moraš odločiti, kje želiš živeti in s kom ter začeti ustvarjati zase in za svojo okolico. Ko imaš to razčiščeno, je vse dosti lažje.

Kaj pa če bi bili vi, gospod Erjavec, pred odločitvijo, ostati v Švici ali se odločiti za drugo pot?

JANEZ: Če bi se odločil za Švico, bi poskušal tam živeti njihovo življenje, ne pa se navezovati na slovensko skupnost ali kaj podobnega. Živel bi življenje, ki ga živijo Švicarji, ker se v življenju moraš prilagoditi okolju, v katerem živiš. Temu okolju lahko sicer daš nekaj svojega, lastnega in ga s tem obogatiš, toda tudi sam se moraš prilagoditi okolju. Osebno pa menim, da se moraš prilagoditi, ali ostaneš dvoživka, kar je najslabše.

Gospa Helene, ali je bila vaša odločitev v tistem trenutku težka?

HELENE: Ne, ni bila, ker sem vedela, da želim in hočem živeti z mojem. Menim, da če se zaljubiš, če imaš koga rad, potem si pripravljen z njim deliti življenje, ne glede na to, kje. Zavedala pa sem se tudi, da je za Janeza bolje, da se vrne v Slovenijo. Tudi sama sem človek, ki ga zanima vse novo. Nisem tipična Švicarka, ker sem si vedno lahko pred-

ropsko družino, navajeni smo tipičnega evropskega načina življenja. V bistvu gre za prilagajanje.

JANEZ: To je dejstvo, da je bistvo življenja v neki skupnosti prilagajanje, vsaj v enem delu, drugi del pa je tisto, da vsak mora obdržati neke svoje posebnosti.

Kaj pa tisti klišeji, ki obstajajo o različnih narodih - bi se lahko umestili v kliše Švicarke?

HELENE: Težko, kajti že moja družina ni bila tipično švicarska: mati prihaja iz Anglije, oče pa je Švicar, sama sem rojena v francoskem delu Švice. V šolo sem hodila v nemško govorečem delu, tako da smo bili že zaradi tega vedno - če lahko temu tako rečem - svetovljanski. Vem sicer, da tudi za Švicarje obstajajo določene klišejske oznake - da so zaprti vase, celo malo hladni, da radi jodlajo in podobno. Mislim, da sama ne sodim v ta kliše ...

JANEZ: ... ni res - znaš »jodlati«, predvsem doma. No, tega ni potrebno vzeti zares in dobesedno, saj se v družini zelo dobro razumemo.

Kako in kje preživljate dopust?

HELENE: Pravzaprav ga imamo zelo malo, saj Janez precej zaposlen, zato si morda na leto privoščimo le en teden skupnega dopusta in začudeni tudi sinova gresta z veseljem zraven. Ponavadi gremo na slovensko obalo. Zato pa skušamo biti

povprečna

Helene in Janez v Parizu

tiste proste konce tednov, ki jih je tudi malo, čim več skupaj.

Omenili ste, da ste že dvajset let v Sloveniji. Kako ste doživljali in preživljali to prehodno obdobje države Slovenije?

HELENE: Doživljala sem ga zelo osebno, kot Slovenka, še posebno tisti čas, ko je bilo malo napeto. Tudi takrat nisem zapustila Slovenije, čeprav nas je ambasada pozvala, naj se odselimo. Janez je rekel, da bo ostal, in ker smo ena družina, sem tudi sama ostala v Sloveniji. Takrat sem se zelo počutila kot Slovenka. Edino, kar me malo

Tudi ko je na dopustu, ima Janez Erjavec vedno v rokah »močne« karte.

moti oz. me je razočaralo, je to, da se je tista začetna solidarnost, vse tiste dobre želje, da imamo svojo državo, da je vse to nekako usahnilo. Zdi se mi škoda, da smo izgubili tisto enotnost in da se izgubljam v podrobnostih, ki niso pomembne.

In morda za konec še eno vprašanje: kaj vam je v Sloveniji najbolj všeč?

HELENE: Najprej seveda odprtost ljudi, pripravljenost, da ti pomagajo ...

JANEZ: ... dobro vino ...

HELENE: ... seveda, tudi dobro vino. Včasih se ob nedeljah zapeljem proti Kapeli, kjer imam svoj sprehajalni kotiček in se sprehajam in sprehajam. Takrat se duša prav odpočije in sprosti. Všeč mi je je pokrajina, še posebno Prekmurje. Všeč mi je vsa Slovenija.

Dušan Loparnik

DŽEKOV ABRAHAM

Zdravica s poslovnimi prijatelji.

Nikaj nega lepšoga niti veselejšoga, biti med prijatelji, štiri smo na sveti vkuper živeli.

Takole pravi prekmurska pesem iz 19. stoletja in je ena prvih prekmurskih pesmi sploh. Poslovni prijatelji so jih iz ust Evgena Carja vpletli v abrahamovsko zdravico prijatelju, ki seva pozitivno energijo, optimizem in življenjsko moč. Najpogosteje uporablja besedo znanje in ob svojem življenjskem jubileju je na samosvoji način obdaroval sodelavce. Z internim izobraževalnim centrom, kjer se ne bo prepovedano učiti do onemoglosti. Odprl ga je v družbi poslovnih prijateljev, potem pa z njimi praznoval v restavraciji hotela Diana. Veliko je bilo iskrenih dobrih želja, naj bo med njimi tudi Penova.

Bil je prvi in najlepši ples večera: Rudi Cipot s soprogo Majdo.

Evgen Car je v nagovoru slavljenca predstavil: prof. Rudi Cipot, po domače Režō, mož, oče dveh hčera, matematik, fizik, astronom, zelo uspešen direktor območne enote Triglava v Soboti pa tudi kmet, pridelovalec zelja, bučnic in bučnega olja, živinorejec, pilot, balonar, nogometaš, hokejist na travi, balinar, kulturniški mecen, plesalec in popotnik ... pa tudi golfist. Golf si bo poslej lahko privoščil kar doma v Brezovcih, če seveda torte z golfskim igriščem ni pozabil zamrzniti. Kratke šole golfa so bili deležni Irma Benko, ki jo bo težko navdušiti, brat Boris Hegeduš, s katerim sta si kot sostanovalca v študentskih letih delila vse dobro in slabo, in prijatelj, dramski igralec Evgen Car.

Originalno darilo iz lastne proizvodnje Štefana Pavlinjeka. Kje ga postaviti? Imamo idejo. Ko direktorja ni doma, bo pred vrati pisarne, ko je, pa za vrati.

Kjer je dim, je tudi ogenj. Kjer je Rudi Cipot, ni priložnosti za cincanje. Po petdesetem pipa še posebej pristoji in tudi zdrava hrana s Smodiševine bo teknila.

Poslovni prijatelji so prinašali darila. Lokalno vodstvo LDS, točneje župan mestne občine Murska Sobota Anton Slavica in direktor Upravne enote v Murski Soboti Geza Farkaš, oba sta sveža Abrahama, sta s sodelavci prinesla umetniško sliko. Na žalost vsebine komentarja k sliki nismo uspeli slišati, je pa bilo gotovo strokovno prepričljivo, bi sodili po izrazu na obrazu slavljenca.

Petdeset sveč pa res ni problem upihnniti, saj sem vendar Džek!

Kaj pomeni dvignjen Cipotov prst pred tremi umetniki, Slavkom Šuklarjem, Andrejem Gõnterjem in Evgenom Carjem? Morda samo to, da v Pacu računajo na njih!

Slavko Švenda je na abrahamovsko slavje v Diano pripeljal Ačkije iz Beltinec. Za vsak tisočak na čelo se je igralo po želji ...

Skoraj deset let je minilo, odkar je zadnjič stopila na oder v Sloveniji. Ženske opazovalke so vedele povedati, da se v teh letih ni spremenila. Nobene nove gube na obrazu ni bilo videti. Bila je polna mladosti in življenja, ko pa je med koncertom *Zaigramo in zapojmo po domače* zadonel njen glas njenih pesmi Zora je, Boli, Boli, Došlo doba, da se rastajemo, so vso dvorano tretje osemletke v Murski Soboti preplavila čustva nostalgije. Slovenci Sarajevčanke, ki je stopila na pota estrade s skupino Kamen na kamen in z Nikolo Borotom ter izdala 4,5 milijona plošč, niso pozabili.

»Želim si sina«

In kakšni so občutki po desetih letih na drugi strani, pri Nedi Ukraden?

Ne vem, kako bi opisala ta občutek. Zelo, zelo sem srečna, da sem zopet v Sloveniji. Bila sem prijetno preseščena, ko je prišlo povabilo Geze Farkaša. Skoraj deset let brez mojih slovenskih prijateljev je bilo veliko. Spomini na skupne nastope z Magneti še živijo. Tu sem nastopala skupaj z Magneti. Svojo prvo ploščo sem izdala prav v Sloveniji. Bilo je to leta 1975, naslov plošče pa je bil *Srce v srcu*. Ljudje so me imeli radi, koncerti v Sloveniji so bili najboljši in najprijetnejši. Lepe spomine imam na vašo deželo, pa ne samo jaz, tudi moja hčerka. Skupaj sva namreč prihajali v Mursko Soboto, v Radence, v Kranjski Gori se je celo naučila smučati, in ko sem odhajala iz Beograda, je vpila za mano, naj pozdravim Slovenijo in ji sporočim, da jo bo obiskala takoj, ko dobi vizo.

Bo hčerka takrat tudi stopila na oder in presenetila Slovence s kakšno melodijo?

Ne, moja hčerka je stara devetnajst let in je študentka drugega letnika manadžmenta. Sploh se ne ukvarja z glasbo, čeprav je zelo talentirana. Končala je nižjo glasbeno šolo, z estrado pa sploh noče imeti poslov, kar celo odobravam, saj za žensko na tem področju ni posuto z rožicami. Moja hči je prečudovit otrok, veliko časa preživiva skupaj. Moram priznati, da je

veliko lepša kot jaz, da ima dober slog oblačenja. Vendar pa, saj veste, za vsako mamo je njen otrok najlepši na svetu.

Vaše nastopanje v Sloveniji je skoraj pred desetletjem prekinila vojna na območju nekdanje Jugoslavije, od časa do časa je v nekatere medije prikapljala kakšna vest o vašem življenju. Kaj se je pravzaprav dogajalo?

Moram povedati, da sem naprej prepevala v preostalih delih nekdanje Jugoslavije, kjer se je pač dalo delati. Sami veste, da se je na območjih, ki jih je zajela vojna vihra, marsikaj dogajalo. Priložnosti za koncerte ni bilo veliko, sem pa izdala tačas pri beograjski založbi štiri zgoščenke. Moje delo je bilo težko. V začetku sem le z veliko težavo funkcionirala kot pevka, saj so bili vsi moji najožji sodelavci v Zagrebu in v Sarajevu, jaz pa sem se preselila v Beograd, ko zaradi vojne v Sarajevu tam ni bilo več mogoče zdržati. Zdaj mi pišejo pesmi avtorji v Beogradu. Veliko je mladih, talentiranih, ampak ti imajo bolj občutek za folk glasbo, najboljši avtorji popa pa so v Zagrebu, Splitu in Sarajevu. Upam, da bodo moje vezi z nekdanjimi kolegi kmalu znova obnovljene, da bomo znova delali skupaj. Ljudje nosijo glasbo v srcu, ne glede na to, kje živijo, kdo so in kaj jih ločuje.

Vojna je velik mejnik v življenju. Zaradi nje ste zapustili Sarajevo, potem pa znova doživeli bombardiranje Beograda?

Vojna je nekaj, česar ne sprejemam. Vsi, ki smo živeli v nekdanji Jugoslaviji, si vojne nismo želeli. Sploh nismo verjeli vanjo, zato smo jo v Sarajevu dočakali nepripravljeni. Na srečo spadam k tistim ljudem, ki si zapomnijo samo lepe stvari. Glasba je pomagala, da sem preživela sarajevske in beograjske grozote. Bili so strašni trenutki. Upam, da je to obdobje končno za nami. Ker sem umetnica in glasbenica, se zavedam, da moram graditi nove mostove z glasbo. Ti mostovi naj združujejo in ne razdvajajo, naj jih nihče več ne poruši ali zažge.

S požarom je povezana tudi zgodba lokala, ki ste ga odprli v Beogradu?

V glavnem živim samo od glasbe. Pred nedavnim pa se mi je izpolnila še ena želja in na Banovem brdu sem odprla neke vrste klub. Imenuje se *Star Caffee*. To ni lokal z bučno glasbo, ampak prijeten kotiček, kjer lahko ljudje uživajo v pogovoru in v dobri glasbi. Glasbo igramo v živo, gostje so večinoma pevci. K meni prihajajo tudi Zdravko Čolič, Goran Bregović, nekateri kolegi iz Sarajeva. Lepo je. Bila bi zadovoljna, če bi me obiskali tudi moji poslušalci iz Murske Sobotice. Mislim, da sem uspela, čeprav v začetku ni bilo lahko.

V začetku so mi lokal celo zažgali in moja največja zmaga je bila, ko sem uspela med bombardiranjem Beograda *Star Caffee* popolnoma obnoviti. Nikogar ne obsojam. Kriminalci so vsepovsod. Sem se že sprijaznila s tem, da mi je usojeno, boriti se s sovražniki, kriminalci, uporniki. Čeprav sem nežna glasbena duša, ki želi ljudem pričarati lepe trenutke, sem tudi bojevnik.

Bliža se novo leto in vsak ima svoje želje? Ste srečni?

Ko človek preživi nekatere dogodke, ko preživi vojno, ugotovi, da se skriva največja sreča v krogu najboljših prijateljev, družine, v delu, ki ga opravlja. Srečna sem, da imam prečudovito družino, da imam prijatelja, ki ga imam rada, in da ima on rad

mene. To je zelo pomembno za žensko, še posebno za nekoga, ki je preživel toliko, kolikor sem preživela jaz. Od novega leta tradicionalno pričakujem, kakor pravijo, zdravje, ljubezen, denar in mir. Moja skrita želja pa je, da bi imela še enega otroka - sina. S prijateljem sva skupaj že dobri dve leti in obljubila sva si, da si bova za to prizadevala. Poleg tega želim posneti zgoščenko s pesmimi, ki bi jih izbrala sama. Novo leto bo tudi zame delovno, na silvestrovo bom pela nekje v Beogradu, blizu svoji družini, ki mi je vedno stala ob strani. V vojni sem izgubila nekatere prijatelje, premoženje, kariero, skoraj vse, zdaj grem naprej.

To pomeni, da bomo Nedo Ukraden pogosteje videvali tudi na slovenskih odrih?

Najprej želim vse najlepše vsem Slovincem. Že pred desetletji so bili koncerti, nastopi in veselice v Sloveniji najbolj veseli in najbolj radoživi. Ko nastopam v Srbiji in Črni gori, pripovedujem, da stereotip o zadržanosti in hladnosti Slovencev ni resničen. Ste narod, ki ima čustva, ki nosi pozitivno energijo, ki se zna zabavati. Morda je moj nastop v Murski Soboti začetek novega sodelovanja s Slovenijo. Vsa želim si, da bi bilo tako.

Dejan Fujs

Foto:

Jurij Zauneker

**ALEKSANDER
JEVŠEK**
DIREKTOR
POLICIJSKE
UPRAVE

Minila sta dva dneva po zadnji tragični prometni nesreči v bližini Rimske čarde pri Martjancih in niso se še polegeli pretreseni pogovori med tistimi, ki so žrtvi nesreče poznali ali pa tudi ne, ko me je po telefonu poklical novinar Marjan Dora in me poprosil, da naj kot novi direktor murskosoboške policije napišem nekaj o tem, kaj bom jaz naredil za to, da bo na pomurskih cestah manj mrtvih. Kako direktno in preprosto vprašanje in kako preprost in direkten bi lahko bil odgovor, če bi bilo to odvisno od mene in mojih kolegov policistov.

V prvih dneh svojega službovanja v Pomurju sem se o problematiki varnosti na cestah veliko pogovarjal tako s kolegi na Policijski upravi kot s policisti na policijskih postajah. Ko poročajo o 29 smrtnih žrtvah na pomurskih cestah v letošnjem letu, počnejo to z občutkom tesnobe in z občutkom, da so se te žrtve zgodile svojem preminulih in nam policiji. Tako jemljemo to stvar policisti in spoštujem ta občutek, to je slaba vest, ki jo moramo zaradi poklica, ki ga opravljamo, vzeti v zakup.

Vest in pločevina

Do letošnjega oktobra smo na pomurskih cestah kaznovali 34.432-krat, kar je za 5 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. S takim trendom bo do konca leta statistično gledano kaznovan za prekršek v cestnem prometu vsak peti Pomurec. Preventivne akcije, kot so »NATAKAR, TAKSI, PROSIM«, »STOPIMO IZ TEME«, »HITROST UBIJA«, »VESELO NA KOLO« ... smo v letošnjem letu izvajali bolj kot kadarkoli poprej. Morija na cestah pa se noče in noče ustaviti. In naenkrat odgovor na novinarjevo vprašanje postane zapleten in na prvi videz nemogoč.

V cestnem prometu teorija o specialni in generalni prevenciji očitno ne zdrži, saj policiji kljub povečanju števila represivnih ukrepov ne uspeva izboljševati varnosti na cestah. Torej v povečevanju števila kaznivih dejanj ni rešitev problema, čeprav so tudi znotraj represivne dejavnosti policije še velike rezerve, kaznovati je potrebno takrat, ko se kršitve najpogosteje ponavljajo, in tam, kjer se njihove posledice najpogosteje kažejo. Tudi na preventivnem področju delovanja policije so še rezerve, navsezadnje tudi v povečani vidnosti policije na cestah. V sodelovanju s šolami in institucijami za preventivo v cestnem prometu bomo še povečali aktivnosti pri vzgoji najmlajših udeležencev v prometu. Tako jaz kot moji kolegi bomo delali, delali in še delali, da bi le zaleglo.

Zdaj pa še nekaj besed o vesti. Policija si nikoli ni in si ne bo zatiskala oči pred kaotičnim stanjem na naših cestah, ne samo zato, ker je po zakonu dolžna skrbeti za varnost v cestnem prometu in ker jo za to plačujejo davkoplačevalci, pač pa predvsem zaradi dejstva, ker za varnost v prometu veliko naredi tako s svojo preventivno kakor tudi s svojo represivno dejavnostjo. Je pa policija samo člen v verigi različnih institucij, ki naj bi skrbele za to, da do morije na naših cestah sploh ne bi prihajalo, je »ultimo ratio«, torej skrajno sredstvo, saj nastopi takrat, ko je neki prekršek že storjen, ko je pločevina že zmečkana in pogostokrat žal takrat, ko je že prepozno. Vzgoja voznikov se začne veliko pred tem, preden začnemo voznike »vzgjati« policisti s kaznovanjem, tudi ceste, po katerih se vozimo, imajo svojo zgornjo mejo nosilnosti in pretočnosti. Dovolite mi primerjavo. Da bi na letališču v Rakičanu lahko pristajalo veliko potniško letalo, je potrebno zgraditi ustrezno pristajalno stezo, sicer se bo letalo ob pristanku razletelo. Tako je tudi s pomurskimi cestami. Kolesarji, traktoristi, vozniki osebnih avtomobilov in nepregledne kolone tovornjakov se gnetejo na cesti, ki je že pred leti »pokala po šivih«. Torej, koga naj bi za mrtve na naših cestah poleg policije vsaj še malo zapekla vest?

Do novega leta bomo pomurski policisti bistveno povečali svojo aktivnost na cestah. Neprekinjeno bosta potekali akciji za ugotavljanje psihofizičnih sposobnosti voznikov in akcija merjenja hitrosti, in sicer predvsem na tistih mestih in v tistih časovnih obdobjih, ko je prometnih nezgod največ. Za zagotavljanje varnosti v cestnem prometu bomo namenili vso tehniko, ki jo imamo. Kljub veliki obremenjenosti policistov pri preprečevanju ilegalnih prehodov bomo povečali vidnost policije na cestah.

Na policiji poskušamo že leta in leta najti prave vzrode za večjo varnost na cestah, o tem so bile napisane že številne analize in študije, a kaj, ko znanost pogostokrat »poruši« sofer, ki se, preden se je usedel za volan, ni mogel upreti še enemu silicu žganja, najstnik, ki se je hotel z vratoformno vožnjo postaviti pred vrstniki, s katerimi so zapuščali diskoteko, kolesar, ki je pozabil nakazati smer vožnje ... In ker je tako, smo za svojo varnost na cesti tudi ali predvsem odgovorni sami.

Srečno!

Vožnja v jesen

Ni lahko živeti v velikem mestu – v velikem mestu je vse veliko: hiše, promet pa tudi ljudje imajo v glavnem velike probleme. Človek se lahko sreča z mnogimi ljudmi, med pogovorom prepozna njihov naglas, ugotovi lahko, iz katere pokrajine so prišli v nacionalni popek sveta, kako bodo reagirali, če jih ne pozdraviš, če se jim ne umakneš s poti ... November je vedno nekoliko živčen: spomin na mrtve nas vedno spomni, da smo umrljivi kot bilke, čebele in sloni. Svet je poln odpadkov, toda mrtva trupla na koncu vedno pokopljejo, upepelijo in zbršejo z obličja sveta. Nihče se ni preživel lastne smrti, toda človeštvo se pripravlja na novo leto – mikavno bo prestopiti prag novega tisočletja. Vozil sem se s tramvajem in razmišljal, kako mestno prevozno sredstvo pelje z začetne do končne postaje, tam malo počaka, voznik pokadi cigareto (te se bodo na Hrvaškem podražile), se obrne in se znova vrača po isti poti oziroma tirnicah. Dokler se vozilo ne izrabi (amortizira), dokler ga ne spravijo v remizo in razrežejo v staro železo.

Na postaji sta vstopila dva študenta z dnevnikom v roki. Drug drugemu sta prebirala vesele epitafe, ki jih je nekdo prepisal z nagrobnih spomenikov.

– Kdor ljudi uči o smrti, jih uči življenja, je prebral rdečelasi lastnik črnege šolskega nahrbtnika.

– Če bi bil jezik moje žene krajši, bi bilo moje življenje daljše.

– Kdo je to napisal?

voarju kaj bencina. Bil je.

Tramvaj se je hahljal. Včasih je potrebno tako malo, da se ljudje nasmejijo, pozabijo na vsakdanje (velike) skrbi in so vsaj za nekaj hipov prijaznejši drug do drugega.

Možak, ki je dremal na sedežu ali pa je imel samo priprte oči, je nenadoma spregovoril z glasom dobrega jutranjega radijskega napovedovalca. Govoril je, ne da bi se premaknil, da bi pogledal okrog sebe.

– To je sranje – pisati sam sebi epitafe. Povejta raje kakšen nov vic. Sočen, zdrav.

– To ni mesec za šale, je rekel študent z očali.

– Vic ne priznava letnih časov. Vic ni ozimnica. Banana je, ki se je v vseh letnih časih. Seveda, zato pa vam lahko na njenem olupku mirno spodrsne.

– Nižje kot smo padli, bolj ne moremo. To je do dna. In takšen je tudi vic. Poslušajta, prihodnja »tajkuna«.

Predsednik države in Canjuga, predsednik nogometnega kluba Croatia, sta obiskala nekje na podeželju državni zapor. Upravnik zapora ju je popeljal po zgradbi, pokazal jima celice in potožil, kako bi potrebovali denar za posodobitev kuhinje in stranišč. Koliko potrebuješ? ga je vprašal nogometni zanesenjak, ki je priznaval samo rezultate in zmage. Pa, kakšnih petdeset tisoč nemških mark, je rekel upravnik zapora.

Canjuga je segel v žep in izvlekel 150.000 nemških mark. Ko mu je dajal denar, je pripomnil: Pa še

sednik države pokaral: Poslušaj, Canjuga, kako si lahko dal upravniku zapora sto petdeset tisoč mark, vrtcu pa samo pet tisoč?

– Gospod predsednik, ko bomo zgubili na volitvah, ne bomo šli v otroški vrtec, marveč v zapor.

Popotniki so se zabavali ... Samo neka stara ženica se je prekrizala in pokarala pripovedovalca: Ne brijte norcev iz drugih ...

– Gospa, midva sva samo prebrala, kar so drugi napisali.

– Jaz pa sem rekel, kar sem slišal v krčmi, je godrnjavo dodal avtor šale.

– Tramvaj je postal naš potujoči cirkus, je pripomnil neki suhi potnik.

– Ste mislili, da bi moral biti potujoča kapelica in da moramo vsi med vožnjo klečati in moliti?

Stari se ni dal. Prebujal se je iz mačkastega jutranjega sna in rekel: Vem še en dober vic, političen ...

– A ta je bil pa literarni? je zopet nekdo pripomnil in se potuhnil v množici.

Vtem sta se zrinila v tramvaj dva tramvajaska uslužbenca in zahtevala vozne listke oziroma mesečne vozovnice. Študentoma ni bilo več do šale. Tisti z očali je počasi snemal nahrbtnik, ga odpiral, začel brskati med knjigami in se ritensko umikati proti vratom. Človek z mačkom pod vekami je zaslutil smisel nesmiselnega brskanja po nahrbtniku.

– Gospoda, jaz nimam vozovnice, ker tudi nimam potovalnega cilja.

Vozim se od začetne do končne postaje, ker je v tramvaju toplo, ker lahko sedim in pripovedujem šale. Vtem se je tramvaj ustavil, vrata so se odprla, študenta sta planila iz njega in

– Pokojnik iz Avstralije. Poslušaj ta avstrijski aforizem oziroma epitaf: Tukaj leži Adam Luesc, 26 let je živel kot človek, 37 let pa kot soproj.

Zdaj so se začeli muzati v tramvaju celo resnejši ljudje.

Zlato jesensko listje na Jarunu, kjer je bila tramvajaska proga, je postajalo v sivem dnevu za spoznanje prijaznejše.

– Na varšavskem pokopališču piše na nekem nagrobnem spomeniku: Smrt me ni dobila živega.

– Bil je preprost človek, vendar je umrl od komplikacij.

– Za angleškega jazz pevca so zapisali, da je John Fiddie dne šestega novembra 1977 izpadel iz ritma.

– Tukaj leži Robert Greenhorn, ki je devetega decembra 1982 prižgal vžigalico, da bi videl, ali je v rezer-

kakšno nogometno igrišče uredite ... Predsednik je sumljivo pogledal nogometnega izvedenca, ki je zbral v ligi prvakov premalo točk za nadaljnja tekmovanja, rekel pa ni ničesar.

Potem sta se pripeljala do konca vasi in obiskala otroški vrtec. Otroci so čebljali, deklamirali domoljubne pesmice, ravnateljica pa je tarnala, kako nimajo denarja, da bi razširili čajno kuhinjo, kupili posteljice za popoldanski odmor ... Koliko? je vprašal nepreverjeni gospodarstvenik. Pa, petdeset tisoč nemških mark bi bilo dovolj. Canjuga je znova segel v žep in presenečeni ravnateljici dal pet tisoč nemških mark.

Ko sta se gosta vrnila do avtomobila in se odpeljala, ga je pred-

stekla po pločniku. Med tekom sta se pobalinsko smejala ...

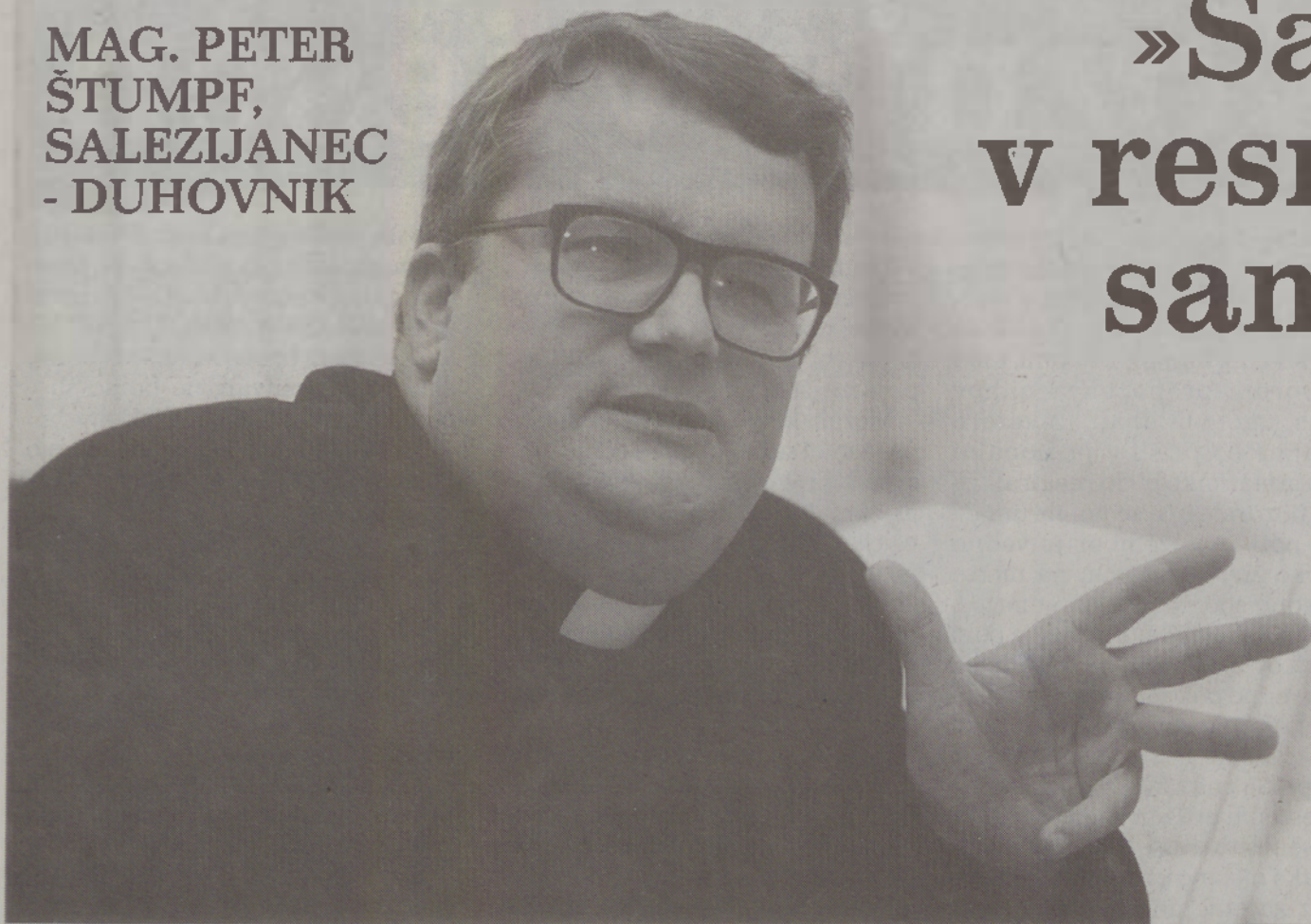
Pripovedovalec šal je moral stopiti z uslužbencema mestnega prometa iz tramvaja. Zunaj so dokazovali vsak svoj prav.

Potem se je nenadoma dvignila stara žena, ki je malo prej pokarala pobegla študenta, ter zavpila skozi odprta tramvajaska vrata: Zdaj jima povejte šalo, ki ste jo nam. Mogoče se bosta razvedrila in vas pustila, da ne plačate kazni!

Tramvajaska vrata so se zaprla. Odpeljali smo se proti središču mesta in nikomur ni bilo več do smeha. Pripovedovalec pa je poslušal staro, pripovedoval je šalo in tramvajaska uslužbenca sta se valjala v smehu.

BRANKO ŠOMEN

MAG. PETER
ŠTUMPF,
SALEZIJANEC
- DUHOVNIK

»Satanizem je v resnici grozna samoprevara«

Peter Štumpf je rojen v Beltincih, vendar je Prekmurje kmalu zapustil, saj je že gimnazijo obiskoval na Srednji verski šoli v Želimljem pri Ljubljani. Po drugem letu gimnazije je opravil noviciat - letnik priprave na redovniško življenje v Salezijanski družbi. Teologijo je študiral dve leti na Teološki fakulteti v Ljubljani in tri leta na Università Pontificia Salesiana v Torinu v Italiji, kjer je tudi diplomiral. Magisterij je vpisal na Teološki fakulteti v Ljubljani in ga končal leta 1994 z zagovorom naloge Mladostniki in zakrament sprave. 29. junija 1990 ga je mariborski škof dr. Franc Kramberger posvetil v duhovnika. Kot kaplan je služboval na Rakovniku pri Ljubljani in v Sevnici. Župnik je bil na Igu, v Zabukovju pri Sevnici, sedaj pa v župniji sv. Janeza Boska v Mariboru. Ker je nekaj časa živel v Italiji, kjer je 'predmet našega zanimanja' zelo razširjen, je ravno pravi za pogovor o - satanizmu.

Zaradi tajnosti obstoja in delovanja je nemogoče vedeti za točno število satanistov. Gotovo pa je, da obstajajo in se povezujejo v mnogih slovenskih krajih, menda tudi v Prekmurju.

Ne mislite, da je vse skupaj napihnjeno, predimenzionirano, da pretiravamo?

Ker zadnje čase teme o satanistih in njihovem delovanju uporabljajo v komercialne namene, mislim, da pretiravanje obstaja. Če pomislimo, koliko filmov s tako vsebino predvajajo zadnja leta tudi slovenske televizijske hiše, se nam zdi vse skupaj upravičeno napihnjeno. Skrb zbujajoče pa je to, da v filmih na koncu skoraj vedno zmaga zlo, tako da se človek sprašuje, kdo je za te programe odgovoren. Vedeti moramo, da filmi zelo močno vplivajo predvsem na otroke in odrasčajoče.

Sicer pa je že papež Pavel VI. opozoril človeštvo, da je največja prevara satana v tem, da prepriča ljudi, da ne obstaja.

Je mogoče, da se satanizem pojavlja tudi v literaturi, glasbi, filmu?

Da, to se dogaja, in sicer s tako imenovanimi sublimiranimi sporočili, ki vplivajo na podzavest, ne da bi se človek tega sploh zavedal. Ta sublimirana sporočila so negativne vsebine, ki govorijo o satanovi moči ter bralce, poslušalce in gledalce nagibajo k samomoru, perversnosti, ubijanju, uživanju in sovraštvu do Boga in bližnjega. V enem od slovenskih radijskih studiov so pod določeno frekvenco zavrteli znano pesem Beatlesov Rumena podmornica in namesto običajnega besedila zaslišali sporočilo: »Satan je tvoj bog, njemu samemu služi.« Pri normalni frekvenci poslušalec tega ne sliši, sporočilo pa zazna njegova podzavest. Mnogi glasbeniki in skupine uporabljajo za pridobitev poslušalcev tehniko vplivanja na podzavest. V Ameriki so ugotovili, da prav težko metalna glasba najbolj negativno vpliva na mlade in jih navaja k samomoru. Žena sedanjega ameriškega podpredsednika je predsednica društva, ki se bori za omejitev težko metalne glasbe. Psihologi so namreč ugotovili, da naredi v Ameriki vsako leto več kot štiristo ljudi samomor prav zaradi poslušanja te glasbe. Tudi meni se zdi to neverjetno, vendar tako zatrjuje stroka.

Se vam ne zdi, da se za satanistične prakse pogosto označijo dejavnosti, ki so le podobne, pa s satanizmom nimajo zveze?

Poznamo take dejavnosti in bi jih lahko imenovali subkultura. Pojav te subkulture lahko opazimo na primer na Metelkovi v Ljubljani in v Pekarni v Mariboru. Mogoče je res, da te dejavnosti nimajo direktne zveze s satanizmom, vendar mi nikakor ni jasno, zakaj se potem znančeva hčerka, ki hodi na Metelkovo, prostituira za dva tisoč tolarjev in zakaj v Pekarni v času papeževega obiska organizirajo obred in ga poimenujejo »maša zausnica«. Tega res še ne moremo imenovati satanizem. Vendar, če nekdo s slabim in nemoralnim dejanjem v sebi poniža dostojanstvo človeka in hkrati s tem prizadene tudi bližnjega - v tem primeru verujoče -, je gotovo satanu že na široko odprla vrata svojega srca.

Kako pridobivajo nove člane?

Satanisti so pozorni na osamljene in osebno šibke ljudi. Ni nujno, da so ti ljudje socialno ogroženi. Pomembno je, da se dajo voditi in vplivati. Naivnost je za njih lahko usodna, saj hitro nasedejo mikavnim obljubam in lažnim občutkom varnosti v skupini satanistov. Spoznanje zmote pride za mnoge prepozno, saj obstaja med satanisti zakon maščevanja in kaznovanja, nemalokrat tudi s smrtjo tistih, ki bi se hoteli rešiti. **(nadaljevanje na 13. strani)**

Gospod Štumpf, ste katoliški duhovnik - kaj je za vas tako imenovani satanizem?

Predem odgovorim, naj razjasnim nekaj temeljnih pojmov. Satanizem ni način verovanja niti verska ločina. Ker vedno, ko govorimo o veri, mislimo samo na odnos z Bogom, ki je neustvarjeno Bitje in je Duh, ki nima telesa. Ko pa se ljudje odločijo, da bodo verovali namesto v Boga v stvari ali v ustvarjena bitja, to imenujemo malikovanje. In satanizem je najskrajnejša oblika malikovanja. Satanisti priznavajo obstoj in moč hudih duhov, ki pa niso Bog, so pa osebna bitja, ki jih je Bog ustvaril kot dobra. Te duhove imenujemo tudi angeli, to pomeni poslanci, in imajo nalogo, razodevati ljudem božje načrte, ki so pomembni za naše odrešenje in zveličanje. Angeli so bitja, ki gledajo Boga takšnega, kakršen v resnici je, so nesmrtni in imajo popolno spoznanje. Nekateri teologi so mnenja, da se je velika množica angelov v moči svoje svobode uprla Bogu, ko je ta ustvaril človeka (duha v telesu). Ti angeli so hoteli biti kakor Bog in so človeka zaradi svoje ošabnosti zasovražili. Lucifer, Nosilec luči, je postal eden od tistih, ki je Nosilec teme. Narava padlih angelov je čisto zlo in njihov namen je škodovati človeku in mu onemogočiti, da bi se zveličal. Ponavadi hudega duha imenujemo »satan«, v množini pa uporabljamo besedo »demoni«.

Satanizem je v resnici grozna samoprevara, zato ker je zlo odsotnost dobrega. Dobro pa ni odsotnost zla, ampak dobro obstaja vedno samo na sebi, ker je absolutno. Tako kot je tema odsotnost svetlobe, ni pa svetloba odsotnost teme. Hočem povedati, da je podobno, kot je tema podrejena svetlobi, tudi zlo podrejeno dobremu.

Neki ekzorcist (duhovnik, ki ima oblast izganjati hude duhove) je vprašal hudega duha, ki ga je izgnal iz obsedenega, naj mu pove, koliko je demonov. Odgovoril mu je - če bi bili vidni, bi zakrili Sonce.

Pojavne oblike satanizma oziroma čaščenja hudih duhov lahko jasno opazimo v določenih državah posameznih ljudi, ki bi - tako kot satan -, hoteli biti kakor Bog. Boj za oblast, ki pušča za seboj žrtve in trupla milijonov ljudi, je najbolj značilen pojav satanizma v mnogih družbah, ustanovah, državah in narodih. Gonilna sila boja za oblast pa sta laž in prevara, s pomočjo katerih dosega svoje namene. Mnogi mislijo, da je boj za oblast samo stvar politike. Pa to ni res! Boj za oblast opazimo celo na področju duhovne in intelektualne ustvarjalnosti. Kar je v človeku najbolj zlahtno in ga bogati, lahko postane zanj najbolj usodno in tragično. Ko človek ustvarja z namenom, da si sočloveka podredi, zanika svoje dostojanstvo in postaja nekdo, ki se več ne prepozna, v sebi spozna strah pred samim seboj in drugimi. Njegova osebnost se razkrajja, zato postaja v sebi teman, nejasen in raztrgan. Tak človek je »diabolos« (grška beseda za satana, ki jo zasledimo v grškem prevodu svetega pisma; pomeni pa tistega, ki laže, razkrajja in je prevarant). Naj opozorim, da je prav strah, ki lahko nekoga muči in ne moremo ugotoviti njegovega vzroka, eden od zelo jasnih opominov navzočnosti in vplivov hudega duha. Strah jemlje razsodnost in zato hudi duh najraje prizadene ljudi prav s strahom. Težko ugotovimo, kaj je obsedenost in kaj je psihična bolezen. Zato v mnogih primerih psihiater in ekzorcist sodelujeta pri ugotavljanju stanja pri prizadetih ljudeh.

Dejali ste, da niste ekzorcist - kdo so ti in kaj počnejo?

Ne, nisem ekzorcist, to pa ne pomeni, da nekdo ne bi mogel biti. Ekzorcist je lahko

Neki ekzorcist (duhovnik, ki ima oblast izganjati hude duhove) je vprašal hudega duha, ki ga je izgnal iz obsedenega, naj mu pove, koliko je demonov. Odgovoril mu je - če bi bili vidni, bi zakrili Sonce.

vsak katoliški duhovnik, vendar mora imeti za takšno delo posebno pooblastilo svojega škofa. Pomeni, da škof določa, kdo je lahko ekzorcist in kdo ne. Ko sem v Torinu študiral teologijo, je bilo v tamkajšnji škofiji polno zaposlenih kar pet ekzorcistov. Zaradi filmov, kot je na primer Izganjalec hudiča, službo ekzorcista ljudje pojmujejo zelo tragično. To ni dobro, ker jih tako pojmovanje zavaja in v njih poraja slepo zaupanje v moč magije. Ekzorcisti se ne ukvarjajo z magijo. Poznam nekaj ekzorcistov, ki so zelo dobri duhovniki in se trudijo za osebno svetost. Vsa njihova moč nad hudim duhom je v duhovniškem posvečenju, globoki veri in prizadevanju za osebno svetost. Ekzorcisti, ki jih poznam, so prav zaradi svoje vere in zgledega duhovniškega življenja zelo uspešni pri svojem delu, ki pa je zelo naporno. Najprej ugotovijo, ali je nekdo obseden ali ne, tako, da od pacienta zahtevajo, naj zmoli Oče naš. Če prizadeti čuti odpor do te molitve in je ne more zmoliti do konca, ker čuti sovraštvo do Boga in notranjo duševno bolečino, pomeni, da je obseden. Ekzorcist nad obsedenim moli in ga blagoslovi s posebnim blagoslovom.

Zakaj je ta njihova dejavnost potrebna?

Do stanja obsedenosti ne prihaja spontano. Največkrat so ljudje obsedeni, ker se udeležujejo spiritističnih srečanj, kjer kličejo duhove. Tehnika za klicanje duhov je zelo enostavna in učinkovita. Udeleženci navadno prikličejo duha umrlih, nemalokrat pa se zgodi, da prikličejo tudi hudega duha. S temi duhovi se lahko pogovarjajo na različne načine - s pomočjo misli, znakov, besed in medijev. Mediji so osebe, ki udeležencem spiritističnega srečanja posredujejo sporočila duha. Ljudje hočejo na takih srečanjih od duhov izvedeti predvsem, kaj se bo z njimi zgodilo v prihodnosti. Vedeti moramo, da s spiritizmom ljudje posegajo na področje, ki je onkraj smrti in presega človeške zmožnosti dojemanja in spoznavanja. To pa hkrati izraža, da bolj zaupajo duhovom kot Bogu. Taka dejanja so huda žalitev Boga. Kar nekajkrat sem šel blagosloviti stanovanje ljudem, ki so klicali duhove, pa so priklicali hudega duha. V ljudi se je naselil nemir, strah, spremljali so jih čudni glasovi in šumi. V enem primeru jim je hudi duh razmetal celo stanovanje. Res da sem stanovanje in ljudi sicer blagoslovil, vendar sem jih opozoril, naj nehajo klicati duhove in naj raje spremenijo način življenja in sprejmejo Boga kot edinega, ki mu morajo zaupati svoje življenje in prihodnost. Tam, kjer so me ubogali, so imeli potem mir in zadovoljstvo.

Ste kdaj osebno, na lastne oči, videli sataniste in njihovo početje?

Osebno ne poznam nobenega satanista. Na spiritističnih srečanjih ali pri satanističnih obredih nisem bil navzoč in ne nameravam biti, ker nimam kaj tam početi. Moje mesto katoliškega duhovnika je v cerkvi pri oltarju in tabernaklju, ker je moja moč, delati dobro in se boriti proti silam zla, samo tukaj.

Prosim, opišite, kaj natančno počnejo.

Ker nisem bil navzoč pri teh obredih in srečanjih, vam ne bi mogel opisati njihovega početja. Poznal pa sem kraje in hiše v Torinu, kjer so se srečavali satanisti pri svojih obredih, ki jih imenujemo črna magija. Ti ljudje so bili iz vodstva avtomobilskega koncerna Fiat, profesorji, advokati, zdravniki. Podkupovali so otroke, da so po cerkvah kradli posvečene hostije, ki so jih potem uporabljali pri svojih obredih, imenovanih »črne maše«.

Ste satanistične prakse ali sataniste srečali v Sloveniji?

Tudi v Sloveniji jih nisem srečal osebno. Poznam pa duhovnike, ki nekaj satanistov poznajo - predvsem tiste, ki so se satanizma poskušali rešiti.

Kako naj bi bil ta pojav razširjen?

Zastrašujoča prerokba

Cerkev sv. Benedikta stoji na okostju okamenele ribe

Katoličani imajo pred božičem verski obred opolnoči. Pravijo mu polnočnica. Stoletja je tako, a je zadnji dve tri leta pri Benediktu v Slovenskih goricah drugače. Polnočnico imajo ob deveti uri zvečer. Končana je po približno uri in pol. Od tukaj potem odide veliko vernikov v procesiji k pravi polnočnici k Sv. Trojici. Posebnost tega nočnega sprevoda je, da udeleženci nosijo prižgane bakle.

Uradna verzija opravičuje spremembo časa benediške polnočnice s tem, da je tako želel domači župnik, zaradi starosti. Težko namreč, sredi noči, opravlja zahteven cerkveni obred. Med prebivalstvom pa kroži nenavadna prerokba. Morda so se nekateri verniki prav zaradi nje balii hoditi k benediški polnočnici. Kdo bi to natančno vedel?

»Med polnočnico se bo pogreznila benediška cerkev!«

Marija Rajter iz Spodnje Ročice 1 nam je pripovedovala:

»Naši stari domačini pravijo, da stoji cerkev sv. Benedikta na okostju okamenele in votle ribe. Prerokovano je, da se bo svetišče nekoč med polnočnico pogreznilo ...«

To je potrdil tudi sosed Leopold Gosak. O tem mu je pripovedoval oče ... Pri pomnil je, da gre ta pripoved med tukajšnjim prebivalstvom iz roda v rod.

Ob poslušanju tega ustnega izročila sem se spomnil, da so našli v bližini Benedikta v začetku tridesetih let tega stoletja okamenelega krokodila. Hranjen naj bi bil v mariborskem muzeju.

Zemlja se bo stresla in zalila svet med Dravo in Muro ...

Zanimivo je bilo oni dan prisluhniti domačinom v Spodnji Ročici. Prihajali so po nakupih v vaško trgovino. V gručinah so se ustavljali pred poslopjem na krajšem klepetu in jaz sem jim zvedavo prisluhnil. Nekdo je dejal, da med Muro in Dravo še ni bilo prave vojne in da je to Marijino ozemlje. Na tem območju stoji namreč največ cerkva, ki so posvečene Kristusovi materi.

Oglasil se je drugi sosed. Pripomnil je, da bo nekoč prišlo v teh krajih do potresa. Voda bo spet zalila to območje in po njej bodo plavale ribe kot nekoč.

Gaser je bil določnejši: »Tukaj je bilo nekoč morje in morje se lahko spet povrne. Tako mi je govoril oče ...«

V teh krajih se imajo ženske za moške

O prerokbi, da se bo ob polnočnici pogreznila benediška cerkev, sem se pogovarjal tudi pri Benediktu. Na nikogar nisem naletel, ki bi o tem kaj vedel. Le ena od gostilničark mi je rekla:

»V času polnočnic imajo največ dela gostilničarji ... Je že tako na svetu, da nekateri mislimo na cerkev v gostilni. Še več pa je tistih, ki mislijo v cerkvi na

gostilno ...«

Ob takšnem polnočnem cerkvenem opravilu se je pred leti posebej znašel trojiški gostilničar V gostilno je napeljal zvočnike, da so lahko pivci poslušali polnočnico iz bližnje cerkve kar v »svojem svetišču«. Bolj ali manj se še vedno dogaja, da se v gostilnah ustavljajo ob takšnih priložnostih moški. Na območju Spodnje Ročice in še kje pa se imajo za moške tudi ženske, saj pravijo: »Sen priša. Sen reka, pa tak more biti ...« Zaradi tega je verjetno v tamkajšnjih gostilnah še bolj živahno!

Atilova zlata »truga«

Na območju Spodnje Ročice je precej gomilnih grobišč. Domačin Roman Rajter je povedal, da so raztresene na površini dveh hektarjev. V njih je pred leti nekdo iskal zlato, našel pa je lončene črepinje. Njegova mama Marija je dodala: »Če po gomili udarimo, odmeva kot iz praznega soda. Tam so pokopani »ljudi«. Starši so mi pravili, da je tam nekje pokopana zlata Atilova krsta ...«

Tudi drugi domačini vedo povedati, da so nekoč tukaj neki neznanci iskali Atilovo »trugo«.

Gre za premišljeno preventivno dejanje?

In če smo že začeli z benediško polnočnico, je prav, da z njo tudi končamo. Pogosto v sedanjiku govorimo, da moramo delati preventivno. S premišljenim dejanjem torej lahko preprečimo nesrečo. Mogoče gre tudi v benediškem primeru za podobno oziroma preventivno dejanje. Sicer pa imajo zdaj Benedičani možnost, sodelovati pri dveh predbožičnih cerkvenih obredih. Ob devetih zvečer se zberejo v benediški cerkvi. Po obredu pa odidejo v noč proti Sv. Trojici z baklami v rokah. Lepo je videti tako osvetljen sprevod, ki opolnoči prispe v trojiško cerkev.

FRANČEK ŠTEFANEC

Cerkev pri Benediktu v Slovenskih goricah, za katero je prerokovano, da naj bi se pogreznila nekoč med polnočnico. Foto: F. Š.

Novo tisočletje v očeh tujih prerokov. Nič dobrega nam ne napovedujejo!

Kljub splošno znanemu izreku, da nihče ni prerok v svoji deželi, je vse manj prerokov, ki bi se ukvarjali z napovedovanji dogodkov, pomembnimi za ves svet, kot je to počel, recimo, Nostradamus. Vsi v glavnem prerokujejo za svojo bližnjo okolico ali največ svojo državo. Kljub temu imamo seveda pogumneže, ki si upajo oziroma vidijo prihodnost v najširših, svetovnih razmerah. Pa poglej malce po svetu. 5. maja prihodnje leto se bodo našli v isti liniji Merkur, Venera, Mars, Jupiter in Saturn, Zemlja pa bo osamljena na drugi strani sončnega sistema. Večina madžarskih prerokov vidi v tem zanesljivo znamenje, da bo konec sveta. Ob teh napovedih so se znašle številne »čarovnice« in »čarovniki«, ki za dober denar ponujajo zaščito pred hudimi nebeškimi silami, in ni malo tistih, ki so to zaščito tudi pripravljani plačati.

Madžarski astrolog Mikloš Borša pa zatrjuje, da zaenkrat konca sveta ne bo. Kljub temu pa že za pomlad 2000 ne napoveduje nič dobrega. Pravi, da prihajajo »komplicirani« časi, ker planeti usodno vplivajo na življenje na Zemlji. Uran je recimo prinesel tehnično revolucijo, Neptun hipijevsko gibanje, drogo in seksualno revolucijo. Plutonu lahko pripišemo iznajdbo računalnikov. Borša pravi, da se bodo že v začetku novega tisočletja pojavile različne skupine ljudi pa tudi posamezniki, ki bodo organizirali različne revolucije takšnih razsežnosti, kot je bila oktobrska revolucija. Za te revolucije se bo pozneje pokazalo, da bodo imele za človeštvo zelo hude posledice.

György Nemeth pa vidi v prihodnosti vesoljni potop, ki ga poznajo vsa ljudstva sveta. Tudi tista, ki z biblijo nikoli in na noben način niso bila povezana, kot na primer davno ljudstvo Maji v srednji Ameriki še pred odkritjem te celine. To indijansko plemo je zgodovino človeštva že takrat razdelilo na pet dni: prvi dan se je po vsem svetu pojavila poplava, drugi dan je pihal orkanski veter, tretji dan je svet zajel požar, četrty dan je po svetu zavladala lakota. Po Majih trenutno živimo 5. dan, ki se bo za vedno končal 20. 12. 2012. leta. Torej je pred nami še dobrih 12 let. V Rusiji sta trenutno prerokovanje in spiritualizem najdonosnejša. Razni preroki in jasnovidci se na veliko pojavljajo po televiziji in ponavadi ljudje tistemu, kar povedo, verjamejo. Eden vodilnih ruskih jasnovidcev napoveduje, da se bodo kmalu pojavile sile antikrista. Številne satanistične sekte bodo krive za velike požare, poplave, letalske nesreče in nove bolezni. Po letu 2003 lahko Rusi pričakujejo, da se bo država izvlekla iz gospodarskih težav in da se bo začelo boljše življenje. Leta 2011 bo ponovno postala svetovna sila. Jelcin bo še enkrat kandidiral za predsednika, nasledil pa ga bo visok siv človek, mlajši od štirideset let.

»Če se kmalu ne priključite verskemu gibanju

miru, ljubezni, sodelovanja, dobroteljnosti in zaupanja, se boste ob koncu sveta, ki pride v začetku leta 2000, znašli v peklju!« Plakat s takšno vsebino je sredi tega leta krenil s severa Portugalske proti jugu. Duhovništvo kljub velikim naporom ne more prepričati, da se ljudje ne bi včlanjevali v novo sekto, ki pravi, da je pred nami konec sveta. Da bi se rešili končnega pola-

veliko verskih blaznežev (vseh vrst), ki bodo poskušali na razne normalnim ljudem nedoumljive načine pokazati ljubezen do svojega boga. Policija je pred kratkim v ameriškem mestu Denver aretirala trideset članov verske sekte Angažirani kristjani. Šestdeset jih je še na prostosti, vendar živijo v ilegali. Cilj te sekte je, da njeni člani umrejo v Jeruzalemu že ob koncu leta

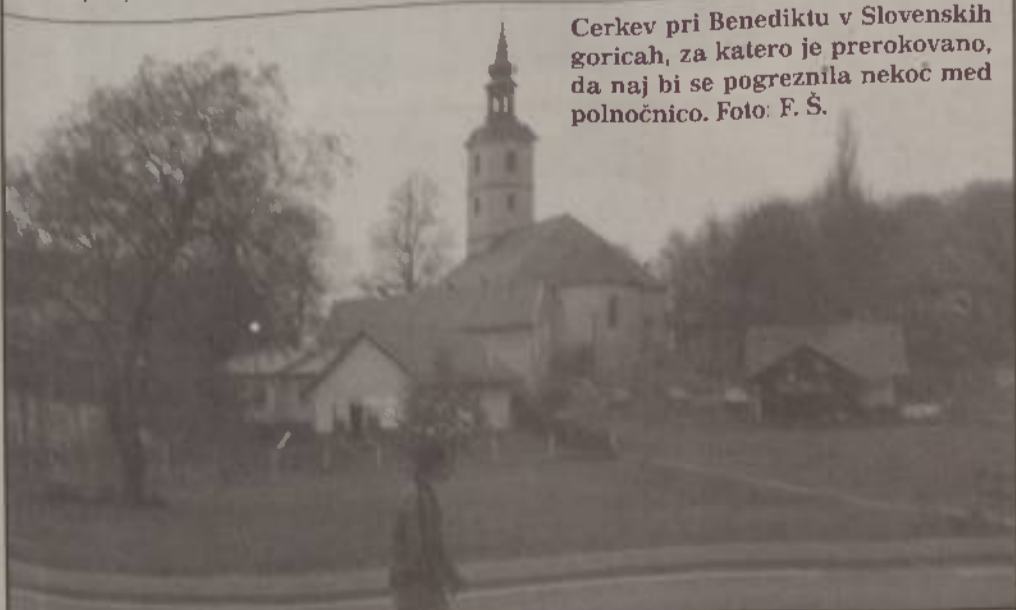
V pričakovanju leta 2000

ganja računov vsemogočemu na strašnem sodišču, sekta priporoča, da se vsaka vas zaščiti pred prihodom satana s postavitvijo 7 do 8 metrov visokega križa vijoličaste barve. Z njim bodo uspešno odgnali vraga in se jim bodo odprla vrata raja.

Nič bolje ni v sosednji Španiji. Policija se že zdaj boji množičnih samomorov, ki naj bi se začeli ob koncu tega tisočletja. Tamkajšnji minister notranjih zadev sporoča, da obstoja okrog 200 nevarnih združenj, v katerih je več kot 150.000 članov, ki se na tak način pripravljajo na konec sveta. Že konec lanskega leta je v mestu Tennerife na Kanarskih otokih policija v zadnjem trenutku preprečila poskus kolektivnega samomora, v katerem je sodelovalo 33 članov neke sekte. Poleg Špancev so bili v njej tudi Nemci in Francozi.

Nekaj podobnega bi se lahko dogajalo tudi v Jeruzalemu. V letu 2000 pričakujejo v tem mestu ogromen obisk, tako kot 33 let pozneje (enako je bilo pred tisoč leti), ko bo dva tisoč let Kristusove smrti. V mestu se bo znašlo

1999. Če potegnejo s sabo v smrt še koga drugega, jim bo na drugem svetu toliko bolje. Posledic takega samomora si skorajda ne moremo zamišljati, saj pričakujejo, da bo v tem času Jeruzalem obiskalo okrog milijon vernikov, tudi muslimanskih. Koliko lahko verjamemo vsem tem napovedim? Resni znanstveniki o kakšnem koncu sveta ne razmišljajo, dejstvo pa je, da številni pojavi govorijo, da se z našim svetom vseeno nekaj dogaja: množični samomor sekte Nebeška vrata v Ameriki na primer ali klonirana ovca Doli; odkritje afriških čarovnikov, ki so med obredom moškim rezali penise; pojav čudnih rastlin z nenavadno barvo in sevanjem, nenavadne letalske nesreče, meteorološki pojav El Niño itd. Upajmo, da nam bo novo tisočletje prineslo več pameti in da bomo z njo znali pravilno živeti, ohranjati primerno okolje sebi in poznejšim rodovom, skrbeti, da zemlja ne bo prenaseljena, da bodo ljudje živeli zdravi in v miru. V nasprotnem primeru vse slabo lahko pripišemo sebi.

Napier – mesto na vzhodu Severnega otoka, znano po Art Decoju in mediteranskem tipu podnebja. Na sliki: Eva Kušej iz M. Sobote, zaposlena pri Kompas Touristik Dunaj, in Andrea Peterneli iz Veržeja, zaposlena v RZB-banki v Ljubljani, avtorici reportaže

NOVA ZELANDIJA -

Auckland – edino milijonsko mesto Nove Zelandije

Maorska figura, izrezljana iz lesa

Rotorua – središče Maorov – pogled na nacionalni muzej

Wellington – glavno mesto s parlamentom, ki ga domačini imenujejo čebelnjak.

Tako imenovani Champaign Pool na območju, ki slovi po nešteti vročih gejzirih.

Območje gejzirjev vulkanskega izvora

Vegetacija na zahodni obali Južnega otoka

Galeb v pristanišču Aucklanda

»Pingvinov hotel« – skrbniki rezervata pripravijo simpatična zatočišča za pingvine

Ovce – stalni spremljevalci življenja na Novi Zelandiji

Ste kdaj premišljevali o uporabi svetlobnih naprav na vozilu, ustreznem prevažanju otrok v avtomobilu, prenizki hitrosti na določenih odsekih ceste, vozniški kulturi in izsiljevanju? Prometni davek, ki ga terjajo slovenske ceste, je preveč krvav in glavna razloga sta prevelika hitrost in alkoholizirani vozniki. Toda tokrat ne bosta bistvena, saj se z njima ukvarjajo strokovnjaki in policija. Ob tem pozabljajo na prej omenjene »malenkosti«, ki sploh niso nepomembne.

Odlomek 56. člena zakona o varnosti cestnega prometa določa:

Vozniki motornih vozil morajo tudi podnevi voziti s prižganimi zasenčenimi lučmi.

Uporaba meglenk je dovoljena le, kadar je vidljivost manjša od 50 m.

Kršitev tega določila se kaznuje z denarno kaznijo 10.000 tolarjev.

Pomislimo na nekaj vsakdanjih primerov. Smerne kazalce uporabljamo zaradi varnosti, da drugi udeleženci v prometu pravočasno opazijo našo namero o spremembi smeri vožnje. Voznik, ki jih vključuje šele pri zavijanju, resno ogroža prometno varnost. Pogosto se dogaja, da vozniki ne poznajo armaturne plošče

Redki vozniki poznajo razdalje od prometnega znaka do kraja, ki ga označuje. Opremljenost cestišč v Sloveniji je pomanjkljiva. Pogosto storimo prekršek, ne da bi se tega zavedali. Problematične so omejitve hitrosti, ki veljajo (kakor drugi znaki) do prvega križišča. Za tem bi moral biti znak ponovno postavljen. Vendar ga povsod enostavno ni, saj srečaš le znak za konec omejitve. Kdo bo plačal storjeni prekršek?

tistika vzrokov nesreč s smrtnim izidom. Zagotavljam, da bi bili rezultati presenetljivi in pristojni organi bi se morali podvzati tudi v primerih takih kršitev.

Lani sprejet zakon ni odpravil prevelikega števila smrtnih žrtev v prometu,

Prometni Teksas na naših cestah

Slovenec primanjkuje vozniške kulture. Ker grešimo vsi, je pošteno, da najprej pometemo pred svojim pragom. Ob kritičnih situacijah je boljši trezen premislek kot odgovor z iztegnjenim sredincem. Če nam kdo da prednost, je prav, da se mu zahvalimo. Pozabljivi in arogantni lepo gesto izpustijo. Napisano pravilo pravi, da naj voznik, ki napačno oceni hitrost vozila na prednosti cesti in izsili prednost, hitro pospeši ali se vsaj umakne na skrajno desno stran vozišča, da ne bo oviral ali ogrožal prehitrega voznika za sabo.

svojega avtomobila oziroma spregledajo, da vozijo s prižganimi lučmi z dolgim snopom svetlobe (»dolge luči«). Pri tem zaslepijo nasproti vozečega, da mimogrede spregleda pešca ali kolesarja na cesti in krvni davek se poveča. Posebno poglavje je uporaba meglenk. Opazujte njihovo uporabo na naših cestah. Očitno je, da avtomobile vozijo idioti in ne ljudje, ki so opravili vozniški izpit. Prižgejo jih, ko kupijo nov avto, da so bolj upadljivi, v temi in v dežju, čeprav je vidljivost daleč nad petdeset metri, nekateri še celo podnevi. Skoraj polovica voznikov po sprejetju dopolnjenega oziroma spremenjenega zakona močno pretirava.

Odlomek 27. člena zakona določa:

Voznik ne sme brez upravičenega razloga voziti tako počasi, da bi oviral druge udeležence v cestnem prometu. Zagrožena kazen je 10.000 tolarjev.

Hitrost na cestah zunaj naselja (razen na avtocesti in cesti, rezervirani za motorna vozila) je 90 km/h. Posamezniki, da morebiti ne bi prekorčili hitrosti, vozijo manj kot 70 km/h, ko zagledajo policijsko kontrolo hitrosti, pa se še komajda premikajo. Takih voznikov ob gostem nasprotnem prometu ni mogoče prehiteti. V Avstriji vas tak prekršek drago stane, slovenski pristojni organi pa pri kaznovanju takih »malenkosti« v praksi redkeje ukrepajo. Prepočasni vozniki normalne spravljajo ob živce in jih posredno silijo v nervozno in nevarno vožnjo oziroma prehitavanje. Zelo zgovorna bi bila sta-

čepprav je znižal odstotek nesreč, povzročeni zaradi zaužitega alkohola. Strokovnjaki že dalj časa proučujejo vzroke nesreč in zatrjujejo, da zgolj strog prometni zakon ne bo rešil človeških življenj na cestah. Ironično je, da pomeni poravnava kazni takoj ali v osmih dneh plačilo le polovice kazni. Kdo bo vzel takšen zakon resno?? Pomemben dejavnik so avtošole. Nekateri za nastalo situacijo krivijo inštruktorje, češ da kandidati za vozniški izpiti ne pripravljajo na varno vožnjo skozi vse življenje, ampak zgolj za izpit. Pri tem ostane več neosvojenih veščin, zelo pomembnih za vožnjo. Deloma trditve drži, tudi taki se najdejo. Ampak v Pomurju imamo nekaj odličnih inštruktorjev, ki bi jih take trditve prizadele. Moramo ločiti zrnje od plevela. Po drugi strani pa se morajo tudi kandidati za vozniški izpit zavedati, da ni odlična tista avtošola, ki te s čim manj urami spravi do izpita, ampak tista, ki te nauči voziti! Zares je težko razumeti mladostnika, ki ima na izpitu največ napak zaradi nedinamične vožnje, prepočasnega speljevanja in vožnje, ko izpit opravi, pa se spremeni v dirjajočo pošast. Dejstvo, ki vpliva na žalostno stanje na cestah, je malomarnost voznikov, vožnja na pamet. Opazujte, kaj se dogaja v centru Murske Sobote v gostem prometu, ko semaforji v križišču ne delajo. To ni podobno civilizirani družbi. V ospredje prihaja zakon

Izogibanje ali zaviranje pred živalmi na cesti je pogost vzrok prometnih nesreč. Vozilo, ki ne spoštuje varnostne razdalje, ogroža vsa bližnja in oddaljena vozila, saj grozi nevarnost verižnega trčenja.

močnejšega in hitrejšega, povsem primitivna vožnja.

Odlomek 107. člena zakona določa:

Voznik pri zeleni luči na semaforju ne sme zapeljati v križišče, če je promet tako gost, da bi moral ostati v križišču tudi ob spremembi svetlobnega znaka in bi s tem oviral ali onemogočal promet vozil z leve ali desne. Zagrožena kazen je 20.000 tolarjev.

Kršenje tega določila se pojavlja tudi ob navzočnosti policistov (k sreči so izjeme), ki pa pogosto ne ukrepajo zoper kršitelje (večkrat zabeleženo prav v središču Murske Sobote). Neverjetno! Na žalost nimam podatka, kakšna je zagrožena kazen zoper policista, ki v tem primeru ne ukrepa zoper kršitelja.

ACI

Župansko - radijsko mletje

Pajati kruh so pa znali vsi: (od leve) Robi Perš, Gabrijela Granfol Peurača, Štefan Prša, Simona Špindler, Pavel Nemet (stoji), Silva Eöry, Vida Toš, Feliks Mavrič (stoji), Viktor Voršič in Ivan Markoja.

V začetku meseca je župan Občine Velika Polana Štefan Prša napisal uredništvu Murskega vala neobičajno pismo, v katerem med drugim piše:

Z vsem zadovoljstvom delimo veselje z Vami ob ponovni zmagi na festivalu nekomercialnih radijskih postaj. Ob tej priložnosti vabimo vse radijce na piknik pri Copekovem mlinu, ki bo 5. novembra ob 13. uri. Za bograč, pečene krumple, pajani kruh in pijačo bo poskrbljeno, dobro voljo pa prinesite s seboj. Ta piknik skupno z drugimi občinami organizira občina Velika Polana kot manjšo pozornost ob zaslužni zmagi Radia Murski val.

Murskovalovci so bili veseli takšnega povabila in prijetno presenečeni, saj je bilo treba zmoči devet zmag, da so bili župani pripravljivi avtorjem dosežkom na državni ravni nameniti nekaj svojih uric in prijaznih besed. Potreben je bil Štefan Prša!

Odzvala se je večina ekipe, ki ji na ta dan delovne obveznosti, bolezen ali zasluzeni dopust tega niso preprečili. In ob gostitelju Prši so prišli župani Feri Cipot iz Moravskih Toplic, Pavel Nemet s Kobilja, Feliks Mavrič iz Križevec pri Ljutomeru, Ivan Markoja iz Odranec, Viktor Voršič s Cankove, Ludvik Orban z Hodoša in v imenu župana Ljutomera podžupan Miro Steržaj. Nekaj županov se je opravičilo, za nekatere mureki še niso dovolj uspešni in vsaj deset zmag bo treba za uro ali dve njihove pozornosti.

Ozrite se po fotografijah in verjemite, da je bil prijeten dogodek.

Zdravica gostitelja polanskega župana Štefana Prše ekipi Murskega vala, trk z Irmo Benko in Marjanom Doro.

Ob mlinskem kolesu Murskovalovci Bojan Kos, Ivan Györek in Vida Toš.

Simona Špindler (v sredini) si razkužuje grlo v družbi polanskega župana Prše.

Odlični bograč je skuhal sam predsednik polanskega turističnega društva Damjan Jaklin. Za mlinsko mizo so ga slastno pojedli podžupan Steržaj in Ljutomera, moravski župan Cipot, Irma Benko in gostitelj.

Odranski župan Markoja se je ponorčeval iz krompirja, zavitega v folijo, in slaraje privoščil pajani kruh.

Poroka še letos!

»Zelo sem srečen. Milene in jaz bova kmalu kronala najino ljubezen,« je povedal pred kratkim ob otvoritvi svojega lokala R9 v Riu de Janeiru trenutno najboljši nogometaš sveta Ronaldo. Istega dne je pricurjajala še vest, da je izbranka že noseča. In kdo je srečnica, za katero se je ogrel sloviti Interjev žogobrcar. Milene Domingues je. O njej so govorili, da je le ena od številnih v vrsti tistih, ki so v vsakem trenutku sposobne dati Ronaldo vse, kar zahteva od njih. Še konec avgusta je govorila, da je devica in da je imela pred njim samo enega fanta,

ki se je niti dotaknil ni resno. Ta devica bo, kot je bilo povedano, povila enkrat v sredini marca. Poroka bo v Sao Paulu. Kakšen bo obred, pa še ne vedo, ker je Ronaldo katolik, Milene pa se je lansko leto vpisala med budiste. Sicer pa Milene ni kar tako in vse skupaj ni naključje. Milene ima rekord: kar 55.644-krat je brcnila žogo (pred publiko na igrišču v Montevideu), ne da bi ji padla na tla. Takrat je bil na igrišču tudi Ronaldo ...

Napad na Madono

Ob pristanku letala, s katerim je pristala Madonna pred tremi tedni v Londonu, je nastala nepopisna gneča. Že pred pristankom na letališču Heathrow je prišlo anonimno sporočilo, da jo bodo napadli, zato so prihod letala pričakali v največji pripravljenosti. V akcijo je stopila posebna policija s psi, vse službe na letališču pa so svoje delo opravljale počasi, dosledno in z največjo strogostjo. Zato so se vsepovsod začele pojavljati vrste, ljudje pa postajali vedno bolj nervozni, saj niso vedeli, za kaj gre. Madonna je pristala, dvignila prtljago, šla počasi proti izhodu in se usedla v avto, ki jo je že čakal, in se odpeljala. Nič posebnega se ni zgodilo. Ali so se napadalci ustrašili ali pa je bila vse skupaj le neprimerna šala, se verjetno ne bo izvedelo. Madono je spremljala hčerka Lourdes, ki pa ni imela pojma, kaj se dogaja. Madonna namreč hčerki ni hotela povedati, da jima preti nevarnost. Šele uro po Madoninem odhodu se je stanje na letališču umirilo.

Fergi 40 let

Še zmeraj bleščava Yorška vojvodinja Sarah Ferguson, bolj znana kot Fergi, je te dni napolnila 40 let. Ob tej priložnosti je spregovorila tudi o ljudeh iz svojega okolja, tudi o soprogu, princu Andrewu, s katerim še vedno živi v isti hiši. »Midva sva najsrečnejši ločeni par na svetu. Skupaj živiva zaradi otrok, moja trenutna ljubezen je italijanski princ Gaddo della Gherardesca, ki pa je še poročen. Nekdanjo taščo, kraljico Elizabetho II., globoko spoštujem in v takem duhu vzgajam tudi obe hčerki. Še zdaj žalujem za princeso Diano, s katero sva si bili imenitni prijateljici, in mi je žal, da sva se pred njeno smrtjo sprli zaradi nepomembne zadeve,« pravi Fergi, ki je trenutno zaposlena kot novinarka pri reviji, ki jo izdaja neko ameriško združenje za hujšanje.

»Končno je dobil to, kar je iskal. Ta že ne bo dovolila, da bi se moški z njo igral,« pravijo tisti, ki se v Hollywoodu ukvarjajo s tračem. Gre za Jacka Nicholsona in njegovo novo ljubezen Laro Flynn Boyle. Na podelitvi nagrad emmy sta se poljubljala in stiskala kot dva najstnika.

Nova ljubezen

Pred kratkim smo na tej strani pisali, da je imel Jack prometno nesrečo. Kot nadaljevanje zdaj lahko dodamo, da je takrat sedela v avtu tudi Lara. »Lara je ženska varianta Jacka Nicholsona,« pravi njena prijateljica, s katero sta skupaj igrali v seriji Twin Peaks. »Rada dobro je, ima rada duhovito družbo in pije kot mornar. Ko si izbere moškega, naredi vse, da ga dobi v svoje kremplje in ga ne izpusti, dokler siromak ne zapleše, kot ona želi. Upam, da bo Jackovo ostarelo srce zdržalo vse napore, ki ga še čakajo,« dodaja njena druga prijateljica. Ljubka 29-letna žepna Lara

tako ji pravijo, saj je težka le 45 kg, visoka pa 158 cm - je znana tudi po krepkih preprih, ki se lahko kaj hitro končajo s pretepom. Tako je bilo tudi letos v Cannesu, ko je po predstavitvi svojega filma Cafe Society razbila pol nekega lokala.

Jacko plačuje

Debby Reynolds, nekdanja soproga Michaela Jacksona, se lahko smeje. Ob ločitvi je bilo dosojeno, da ji mora nekdanji soprog plačati 8 milijonov dolarjev preživnine. S tem plačilom pa je dobil znani pevec tudi skrbništvo nad svojima otrokoma, kar si je posebej želel. Če kdo, potem je Debby svojo poroko dobro vnovčila. Za vsako leto zakona je dobila 2,5 milijona dolarjev in še dvakrat po pol milijona za otroka, ki sta se rodila v njunem zakonu. 40-letna Debby od tega zakona sicer ni imela veliko. Le prek časopisov in televizije je lahko spremljala potovanja svojega moža po svetu. Nikoli ni bila na njegovih koncertih kot soproga. Največji šok je doživela, ko se je Jackson celemu svetu zlagal, da njegov sin umira. Takrat je lagal samo zato, da ne bi nastopil na dobrodelnem koncertu Luciana Pavarottija (o tem smo poročali). Sicer pa se znani pevec v javnosti vedno več pojavlja z nekdanjo ženo Liso Marie Presley.

Punca meseca

Jennifer Rovero je doma iz Teksasa. Stara je 21 let in je v Ameriki že dve leti znani fotomodel. Všeč so ji moški brez dlake na jeziku in takšni, ki so odločni in samostojni. Ne mara pa neiskrenih ljudi. Njeno življenjsko pravilo: izogibaj se preprirom, ljubosumnosti in ne dopusti, da v tebi zmaga sovraštvo do sočloveka.

Wellblott zavzel svoje stališče

Po sedmih letih ustvarjanja in po izidih dveh albumov (Ista laž - '95 in A veš kaj mislim?!? - '97) je zasedba, ki si zasluži ime najbolj rockovske skupine v Sloveniji, pred kratkim izdala tretjo ploščo z naslovom Zavzemi svoje stališče, na kateri bo veliko energičnega kitarskega rocka, ki pa je za radijske valove še vedno dovolj »mehak«. Kot uspešnico s te plošče lahko vsekakor označimo skladbo Zlobni vili z letošnjega festivala Melodije morja in sonca. Ker ji napovedujejo približno tak uspeh, kot ga je pred leti dosegla skladba Čebelica Maja, so se fantje odločili tudi za videospot, v katerem naj bi se njihov novi pevec Aleks Staher tudi dodobra fizično izkazal.

Wellblott se je seveda že odpravil na promocijsko turnejo po Sloveniji, v decembru pa se bodo udeležili tudi nekaj klubskih koncertov v Münchnu in Stuttgartu, med katerimi bo zagotovo najbolj odmeven nastop na enem največjih nemških rockovskih festivalov - festival Tollwood v Münchnu. Zavzemi svoje stališče pa ni zanimiva le kot običajna plošča, saj je zastavljena multimedijsko, torej opremljena s cd-romom, tako da si boste tam lahko prebrali celotno biografijo skupine ter ogledali videospot skladbe Za naju dva in navsezadnje poslušali tudi odlomke skladb s prejšnjih dveh albumov.

Še malo, pa bomo morali tudi na glasbeni strani uvesti rubriko črna kronika, saj si nesreče, prekrški, tožbe in celo kazniva dejanja kar sledijo, da o kraji oziroma izposoji glasbe sploh ne govorimo.

Črna kronika

Nesreče so neprijetne in ker so glasbeniki veliko na poti, so tudi pogoste. Vedno več pa je tudi zapletov na sodišču. Največjo tradicijo ima pri tem prav gotovo Tomaž Domicelj. Pred kratkim pa se je za ta korak odločil tudi vodja rapovske fantovske skupine Mi2.

Skupina se je namreč dogovorila za koncert v nekem lokalu v Žalcu, kjer naj bi nastopila skupaj s skupino The Drinkers in še nekaj lokalnimi skupinami. Dan pred koncertom jih je lastnik Marjan poklical in odpovedal udeležbo, češ da ni dobil sanitarnega dovoljenja. Koncert je naslednjega dne le izpeljal, navzočim pa pojasnil, da se ga skupina Mi2 ni udeležila, ker je predraga.

Kako se bo tožba končala, je sedaj predvsem odvisno od pogodbe.

V črni kroniki pa se je še enkrat znašel Miran Rudan, in to kmalu po tem, ko je okrevljal po hudi prometni nesreči v Portorožu med letošnjim poletjem.

S kolegom, ki ga pa noče imenovati, je s svojim avtomobilom zapeljal na pločnik in avto parkiral delno na

pločniku, delno na kolesarski stezi. V trenutku, ko je odprl vrata in hotel izstopiti, je po kolesarski stezi pripeljala kolesarka in trčila v Rudanova vrata. Trk je bil tako močan, da je kolesarka hudo ranjena obležala, Rudan pa je, ne da bi ji ponudil pomoč, odpeljal. Ker so ga očividci prepoznali, ga je policija takoj začela iskati, vendar je Rudan dobesedno izginil in ni bil dosegljiv na nobenem telefonu. Šele med prvo-novembrskimi prazniki ga je policija ujela nekje okrog Kočevja, ko se je vračal od kleparja. Kljub temu je policija na vratih še našla dokaze. Miran nesrečo zanika in se sklicuje, da se ničesar ne spominja, saj mu od njegove poletne nesreče nagaja spomin. Upajmo, da bo izid nesreče za kolesarko tako ugoden, kot je bil pred tem za Mirana. Vse druge zadeve pa bodo pristale v rokah dobrih odvetnikov.

Babilon v Londonu

Dež in sonce je naslov nove uspešnice skupine Babilon, zaradi katere so se namenili v Anglijo, da bi tam posneli kar se da imeniten videospot. Logično, saj je prav London tisto mesto, kjer naj bi se dež in sonce zares zamenjala nekajkrat na dan. Pa ni čisto tako; vsaj takrat, ko so bili na snemanju, ni bilo tako. Dež jih je namreč dodobra opral, sonca pa ni bilo na spregled. No, naslova skladbe fantje ne bodo spremenili in kljub vremenskim težavam so s posnetki vsi zelo zadovoljni. Kmalu bomo izdelek lahko občudovali tudi na domačih ekranih, do takrat pa se zadovoljite s fotografijo.

Košček neba Tinkare Kovač

Vodja skupine Žan Lublanski na zasluženem počitku po snemanju

Tinkara se lahko te dni pohvali z dvema dosežkoma. Prvi je vsekakor diploma, tako da si je mlada pevka zdaj nadela naziv profesorice flavte. Drugega pa je predstavila v ljubljanskem kudu France Prešeren. Gre za njeno ploščo z naslovom Košček neba, na kateri se ne predstavlja le kot pevka in glasbenica, pač pa tudi kot tekstopiska in skladateljica. Promocija je bila rockovsko obarvana, takšna, kakršna Tinkara v duši tudi je. Njen sopotnik Zvezdan Martič je ob prihodu gostom podarjal ogrlice s koščkom neba. Skratka, še kakšen košček bo prav gotovo ostal tudi za vas, pa kljub temu pohitite v trgovine. Nikoli se ne ve, kdaj poide najboljše.

Bralci Péna se predstavljajo

László Ligeti iz Lendave

- V Prekmurje sem se preselil 1976. leta, ko sem dobil službo v Nafti
- Sem še vedno samski, nekajkrat pa je malo manjkalo, da bi si nadel zakonski jarem
- Najbolj sem zaljubljen v planine, zelo rad pa imam tudi Goričko
- Imel sem dve veliki sreči v nesreči: v Puconcih in v triglavskem pogorju
- Želim si, da bi v podjetju Nafta skupaj s sodelavci dočakal upokojitev, da bi še enkrat obiskal Južno Ameriko, se povzpel na najsevernejšo točko Evrope in na pogorje Himalaje, da bi videl Grenlandijo ...

Rojstni dan le vsako četrto leto

Rodil sem se v kraju Bezdan v Vojvodini ob reki Donavi. To se je zgodilo 29. februarja pred dobrimi enainpetdesetimi leti. Ker je ta dan na koledarju samo vsaka širita leta, ko je prestopno leto, lani nisem mogel uradno proslavljati Abrahama. Leto 2000 pa bo, vsaj upam tako, spet moja srečna letnica. Moji prijatelji in znanci so se tudi že sprijaznili, da me lahko »stisnejo« za plačilo samo vsako četrto leto. Imam pa navado, da vabim na proslavljanje posebej skupine planincev, sodelavcev, kolesarjev in drugih znancev, tako da običajno poravnam račune za vsa manjkajoča leta nazaj.

Tale posnetek, na katerem sem seveda jaz kot pravi planinec, je nastal pod vrhom Gran Paradisa v Italiji leta 1993.

Malo spominov na otroška leta

Na otroška leta, ki sem jih preživljal v rojstnem kraju, sem večinoma že pozabil. Tudi fotografije nimam nobene. Spomnim pa se, da sem rad zahajal k Donavi. Sploh je tam okrog veliko vode. Poleg reke obdajajo moj rojstni kraj še številni kanali, struge in jezera. Vem tudi, da sem bil v osnovni in srednji šoli med najboljšimi učenci in da so me posebej zanimali naravoslovni predmeti, še posebej kemija, zato sem se najprej šolal na srednji kemijski šoli v Subotici, nato pa sem se vpisal na naravoslovno-tehniško fakulteto v Ljubljani. Za Slovenijo sem se odločil, ker sta tako storila še dva moja prijatelja, poleg tega pa me je sem mikalo tudi zaradi neke dobre prijateljice. No, v Ljubljani sem bil le nekaj mesecev, nato sem odšel študirat v Sisak na Hrvaškem. Tam sem tudi diplomiral kot inženir kemijske tehnologije.

Najprej delo na črno v Nemčiji

Ker po koncu študija leta 1974 nisem uspel dobiti službe, sem se preselil k staršem v Nemčijo, ki so bili tamkaj na delu. Tudi jaz sem opravljal razna fizična dela, in to na črno, da sem si lahko z zasluženim denarjem kaj privoščil. Čez čas sem moral k vojakom, leta 1976 pa se mi je končno ponudila priložnost za zaposlitev v lendavski Nafti. Preselil sem se torej v Lendavo in tu se je začelo zame novo življenje. Medtem sem opravljal več odgovornejših nalog in funkcij tako v podjetju kot mestu. Tako sem že trinajsto leto predsednik Planinskega društva Lendava, več kot deset let sem bil tudi aktivist Kulturnega društva Lendava, en mandat pa sem bil tudi občinski svetnik.

Iz vode na planine

Ne vem, kaj se je zgodilo, da nisem postal ljubitelj voda, ki so me obkrožale v mladosti, ampak sem se zaljubil v planine. Prve planinske korake sem naredil pri vojaki

Pred 21 leti sem se prvič povzpel na najvišji slovenski vrh

Makedoniji, kjer sem opravljal tudi pomožno službo meteorologa na vojaški vremenski postaji na hribu nedaleč od Skopja. Ko sem se preselil v Lendavo, pa so me prijatelji in znanci navdušili za planinstvo, in to je zdelo nekaj, brez česar ne bi mogel več živeti. Bil sem že na planinah Južne Amerike (Peru, Čile in Bolivija), Afrike (Kilimanđaro) in na večini najvišjih pogorij v Evropi (Mont Blanc, Gran Paradiso idr.). Seveda sem se povzpel tudi na Triglav, in to več kot desetkrat. Želim si, da bi se povzpel tudi na najsevernejšo točko Evrope (na Norveškem) in na pogorje Himalaje, da bi obiskal tudi Grenlandijo in ... Na še povem, da so mi zelo zanimivi tudi gorički hribočki, kamor prav tako rad zahajam.

Rad tudi kolesarim – ali sam ali s člani lendavskega kolesarskega kluba. Med drugim sem kolesaril tudi do izvira Mure in nazaj. Prav tako igram šah in fotografiram motive iz narave.

Dvakrat sem imel veliko srečo v nesreči

Denarja ali kakšnega drugega dobitka mi še nisem uspelo zadeti. Mogoče pa se bo to še zgodilo? Da sem imel veliko sreče, in to dvakrat, pa lahko vseeno razkrijem. Prvič je bilo to v Puconcih, ko sem hudo padel s kolesom in si zlomil hrbtnico, toda brez hujših posledic. Kako bi sicer še vedno lazil v planine? Druga sreča v nesreči pa se mi je pripetila v okolici triglavskih jezer, kjer mi je med hojo nenadoma spodrsnilo, začel sem se kotiti proti prepadu ..., na srečo pa sem se brez hujših posledic ustavil na robu.

Tako še vedno dokaj srečno in zadovoljno živim v Lendavi. Sam si kuhar, oziroma pripravljam vegetarijansko hrano, perem šivam in pospravljam, ker sem pač še zmeraj »leđi stanu«. Dvakrat pa je malo manjkalo, da bi ... stopil zakonski jarem. In to s lahko tudi zares zgodi, saj sem še dečko!

Zapisa
JOŽEF G. BISTRŠK

ANDREJA BANUTAI, dijakinja, iz Dolge vasi

Njen čas še prihaja. Škoda, da sedaj ne cvetijo vijolice, kajti to so njene najljubše cvetlice. Ker se v tem času ne more sprehajati in jih nabirati ali kolesariti, kar jo prav tako veseli, ji v prostem času običajno dela družbo televizija. Po maturi na srednji dvojezični šoli v Lendavi pa bi rada študirala nekaj v zvezi z menedžmentom.

JOG

Da sem bil res tudi na velikih vrhovih Peruja, Čila in Bolivije, vam bodo potrdili tile mladi zadovoljni domačini, saj so se z mano rade volje fotografirali, potem ko sem jim dal nekaj denarja.

No, tu je dokaz, da sem se s kolesom (sem med prijateljskoma Bošnjakom in Lešnjakom) peljal tudi do izvira reke Mure in nazaj.

Mogoče je nekoliko nenavadno, da me mika tudi sedenje za šahovsko mizo (na sredini). Sem šahist 1. kategorije in o meni govorijo, da je z mano zelo težko zmagati. No, tudi jaz se ne morem ravno hvaliti s samimi zmagami, ampak imam rad tudi remije. Tako se je zgodilo tudi v dvoboju z velemejstrom Kovačevićem pred desetimi leti, ko še nisem imel brade.